

Jõelähtme

VALLALEHT

NR. 127

NOVEMBER 2007

Sisukord

Peeter Hütt

Abivallavanem Ilona Laido jõusaali avamas.

Kas talul on tulevikku

lk 2

Põllumeestel saak salves

lk 2

Põlistalu peremees Harri Reidma

lk 3

Uus abivallavanem on Ljudmilla Kaska

lk 4

Mis tehtud, mis teoksil Tiia Väk.

lk 4

Koljunuki kaitseala

lk 5

Aasta õpetajad

lk 6

Loo koolil oli juubel

lk 7

Neeme kool sai 110 aastaseks

lk 7

Õpetajate pidulik vastuvõtt Linnateatris

lk 8

Raamatukogutöötajate tänamine

lk 10

Kasulikud telefoninumbrid

lk 14

Peeter Hütt

Sisukas oktoober

Aastal 1737 asutati Loo kandis esimene kool, seega on siin kooliõpetust antud juba 270 aastat. Praegusel Loo koolil täitus kahekümnemes aastaring. Oli teinegi sünnipäevapüha - Neeme koolil jäi seljataha 110 aastat tegevust.

Oleme uhked oma valla koolide ja õpetajate üle. Vaid üksikutes koolides õpetatakse ja õpitakse nelja võõrkeelt. Meie noortel on eeldus olla tulevikus edukad kõikjal maailmas - saksa, inglise, vene ja soome keele õppimine-õpetamine on Loo koolis heal tasemel. Õpetajad on teinud märkimisväärset rahvusvahelist koostööd, olnud osalised erinevates koostööprojektides.

Jõelähtme valla ja Bopfingeni linna kontaktid said alguse 1995. aastal.

Tänavu juba neljateistkümnendat korda sõidavad Loo Kaskkooli 9. - 12. klasside õpilased Lõuna-Saksamaale Ostalb-Gümnaasiumi Bopfingenisse.

Mõlemad omavalitsused huvitusid sõprussuhete süvendamisest ja oktoobri viimasel nädalal võõrustasime Jõelähtmes Bopfingeni linna delegatsiooni

eesotsas abilinnapeaga. Kõne all oli kahe omavalitsuse elanike vaheliste sõprussuhete laiendamine. Saksa külalised tõid kaasa kontaktandmed nendelt, kes oleksid valmis konkreetseks koostööks meie valla sama valdkonna inimestega. Eeskätt kõneldi spordi-, kultuuri-, hariduse- ja turismialase koostöö arendamisest. Kokkusaamiste ja ühiste ettevõtmiste kaudu on võimalik arendada vastastikuseid koostöösuhteid mõlema omavalitsuse kodanikuühenduste, organisatsioonide ja asutuste vahel.

Oktoobrikuu tõi vallarahvale veelgi rõõmu - jätkuvalt paranevad sportimisvõimalused. Loo kultuurikeskuse allkorrusel avati avar jõusaal, kus kolmes ruumis lai valik seadmeid pakkumas mõnusat virgutust ka kõige nõudlikumale musklingiputajale.

Ja lõpuks sai valmis ka kauaoodatud terviserada, pidulik avavõistlus leiab aset kohe, kui valgustus korras. Ja nüüd on ka lõplikult selge, et uus staadion tuleb kindlasti. Lõppjärgus on ettevalmistused ka Loo kooli uue staadioni ehitamiseks. Staadionile tuleb muuhulgas jalgpalliväljak, mis sobib nii treeninguteks kui võistlusteks oluliselt pikema perioodi kestel kui tavalise murukattega väljak. Koos staadioni ehitamisega tehakse korda ka kehalise kasvatus

tundideks, treeninguteks ning võistlusteks vajalikud riietus- ja dushiruumid.

Loo kool on asunud uuenemise teele ning ma loodan siiralt, et järjest enam lapsi valib edaspidiseks õppimiskohaks oma valla kooli. Selle nimel me ühiselt ka tegutseme.

Kindlustunnet lisab seegi, et Jõelähtme valla üksikisiku tulumaksu laekumine on oodatust suurem.

Ardo Lass,
vallavanem

VOLIKOGU VEERG

Art Kuum
volikogu esimees

Riiklikul tasandil on vanad seltsimehed asunud oma „musta pesu pesema”, seal on mitmed altkäemaksuskandaalid päevavalgele tulnud. Valla tasandil pole sügiskuu mitte küll skandaalsed, siiski väga toimekad olnud ning oktoobris on peetud lausa kolm volikogu istungit.

Esimesel oktoobril toimunud volikogu istungil esitati umbusaldusavaldus sotsiaalkomisjoni esimehele Merike Kahule. 16-ndal oktoobril oli plaaniväline istung koos umbusaldushääletusega. Nagu arvata võis, sai umbusaldushääletus volikogus vajaliku toetuse ning senine sotsiaalkomisjoni esimees vabastati ametist. Samal koosolekul valiti uus esimees, kelleks sai Valeri Tammeleht ning tema ettepanekul kinnitati ka uus komisjoni koosseis. Loodame, et uue esimehe juhtimisel saab komisjon tuult tiibadesse ning peagi kuuleme neist veel.

Väikseid muudatusi toimus ka vallavalitsuse koosseisus – senine vallavalitsuse liige Ljudmilla Kaska asus tööle abivallavanemana, et kiiremini ja tõhusamalt lahendada vallavalitsuse ees seisvaid probleeme ning aidata formeerida töötajatest ühtsemat meeskonda.

30-ndal oktoobril toimunud volikogu istung oli üks praeguse volikogu ajaloo lühemaid. Selle põhjuseks ei olnud mitte päevakorrakriteeriumide nappus, vaid eelkõige asjaolu, et enamik punkte oli tehnilist laadi ning pikemat mõttevahetust lihtsalt ei tekkinud. Enam kui pooled volikogu seekordsetest otsustest puudutasid detailplaneeringuid, mille menetlemisele on vallavalitsus ja volikogu viimaks ometi hoo sisse saanud. Pealegi oli see ju kolmas volikogu istung 2007-nda aasta oktoobrikuus, mistõttu olid olulisemad ja sisukamad probleemid oma lahenduse leidnud juba eelmistel istungitel. Teiselt poolt on ladus volikogu istung kindlaks märgiks sellest, et komisjonide ja valla tasandil on otsuse eelnõude ettevalmistamisel head tööd tehtud ning võimalikud erimeelsused ning probleemid on leidnud oma lahenduse juba enne antud teema volikogu päevakorda jõudmist.

Üks huvitavamaid punkte volikogu päevakorras oli seekord vallavanema informatsioon, kus vallavalitsuse tegemistest andis ülevaate abivallavanem Ilona Laido. Jõelähtme Varahalduse OÜ juhtimisel on tööd Loo kooli staadioni ehitusel kohe-kohe algamas. Teise Loo ümbrust puudutava teemana oli jutuks Loo lasteaiale kolme tiiva juurde ehitamine, millega planeeritakse luua lasteaiale kaks uut rühma ja üks täismöödus aula /saal. Siis peaks ära kaduma ka lasteaija järjekord Lool. Plaan on 2008/2009. õppeaastaks lasteaija juurdeehitis valmis saada, kuid kindlat lubadust on täna veel liialt vara anda.

Kas talul on tulevikku?

Enne sõda oli meil 140 000 talu. Peretalude pidajad moodustasid laiapõhjalise omanike kihi. 1949. aastal viidi küüditamisrongidega ettevõtlikum ja töökam osa talurahvast Eestist minema. Talu likvideerimisega kadus külast reaalne ja hoolitsev omanik.

Okupatsioonija lõppfaasis oli 365 kolhoosi ja sovhoosi. Külas püüti juurutada uut sovjettlikku kultuurimudelit. Tänu sellele tuli 1988. aastal, mil algas talude taastamise aeg, kõike nullist alustada.

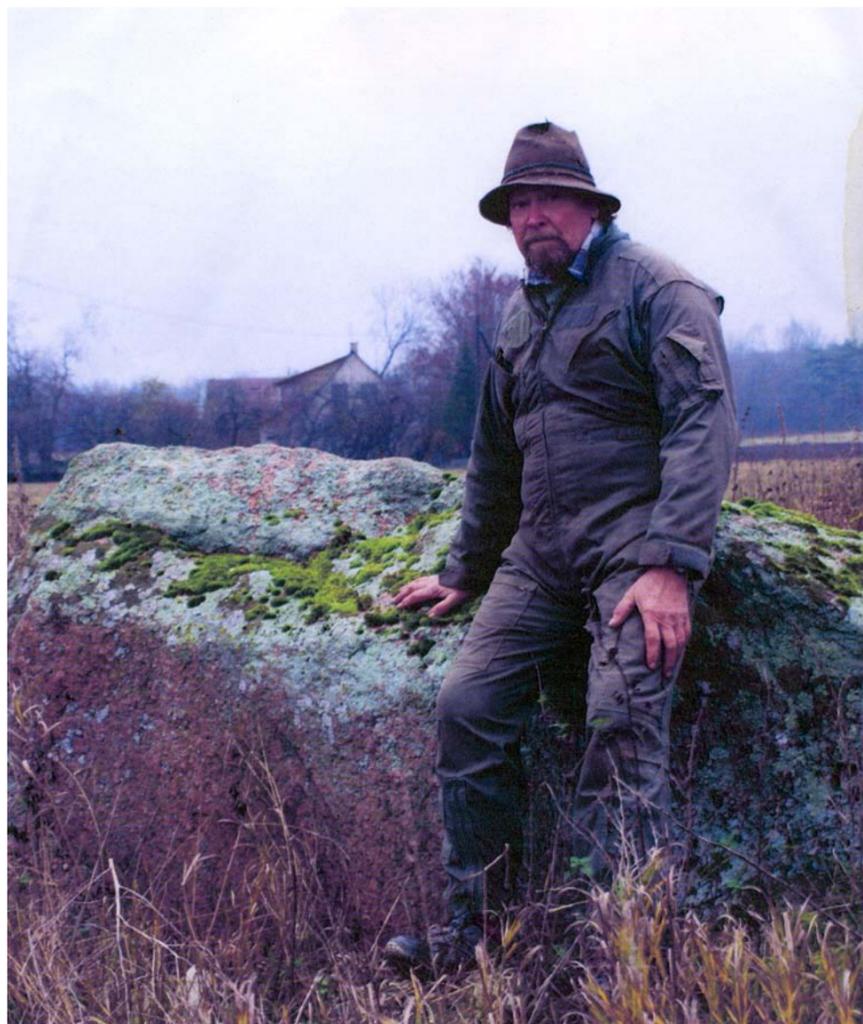
2001. aasta põllumajandusloenduse järgi oli Eestis 69 000 maal tegutsevat majapidamist, tänaseks on meil talusid järele jäänud alla 10 000 ning see arv väheneb. Paljud 1988. aastal alustanutest hakkavad vanuse tõttu lõpetama, uusi alustajaid aga juurde ei tule. Üks ring taasiseseisvunud Eesti külas hakkab täis saama.

Agas eestlase roll ole olnudki sulane olla, mõisa ajal mõisnikule, kolhoosi ajal kolhoosile ja nüüd sajanditagust mõisasüsteemi meenutavas kapitalistlikus suurtootmises järjekordselt mõisasulane.

Mis siis ette võtta, et säilitada seda konservatiivset ja rahvuslikku identiteeti edasi kandvat talupidajat? Kuidas toetada inimesi, kes maaelu ja keskkonda elavana hoides annavad toidule lisaks Eestile ka ettevõtliku ja tööka järeltuleva põlvkonna? Raske on hoida noort rahvast talus maatöö juures, kui linnas on palgad palju suuremad.

Kõigepealt tuleks muuta konkurentsitingimusi, mis töötavad selgelt peretalude kahjuks. Valdav osa põllumajandustoetustest läheb praegu suureteetvõtete kätte, talud aga jäävad vaeslapse ossa. Samuti tuleks suurendada elatustalude toetust ja noortele talutootmise alustamise toetust.

Kindlasti peaks muutma talupidaja kui füüsilisest isikust ettevõtja (FIE) staatust. Talule tuleks anda eraldi juriidilise isiku staatust ja muuta see eraldiseisvaks maksu- ja toetus-

Jüri Kerner Lille talu ohvrikivi juures.

erakogu

kõlblikuks objektiks. Ka tuleks piiritleda talu varalist vastutust ja lihtsustada pärimisõigust.

Nüüd ka midagi positiivsemat. Nimelt on Põllumajandusministeeriumi korraldatud uuringu põhjal pälvunud kõige suurema toetuse vaesemaid talupidajaid esindav Eestimaa Talupidajate Keskliit. Samal ajal kogus nn. mõisatootmist esindav Eestimaa Põllumeeste Keskliit poole vähem toetushääli. Elame veel!

Lõpetuseks mõni sõna Lille talust. Aasta on olnud soodne. Ilmselt on mul hea läbisaamine Lille talu ohvrikivi all elavate maavaimudega. Lambakari on jõudsalt suurenenud, lisaks paljudele kaksiktalledele sündisid tänavu ka ühed kolmiktalled. Niisiis võib taluaasta lõpetada lambaprae ja kirsiveiniga.

Jüri Kerner,
Lille talu peremees

Valla eelarvest makstavad toetused

Sünnitoetus 5000
Lapsehoiuteenus 2000
Eralasteasutuse toetus 2000
Ranitsatoetus 1500
Tasuta koolilõuna
Spordipearaha 3000
Hõbemedaliga koolilõpetaja 3000
Kuldmedaliga koolilõpetaja 5000
Pensionäride ravimi ja küttetoe
Pensionäride ja puuetega laste jõulutoetused
Maamaksu osaline toetus

Matusetoetus 2500
Ühekordne kriisitoetus
Toetus puuetega isikutele abivahendite soetamiseks
Toetus mõõturite (vee-, gaasi-, elektrimõõturid) paigaldamiseks
Toetus riskirühma peredele hädavajalike tarvete soetamiseks
Lasteaia toiduraha kompenseerimine probleemsetele peredele
Hooldajatoetus 240-400

Kõik toetused, kuhu ei ole summat taha märgitud, makstakse välja avalduse alusel ning konkreetsetest kuludest lähtuvalt – aluseks Jõelähtme valla eelarvest sotsiaaltoetuste maksmise kord. Vt. www.joelahtme.ee

Põllumehe aasta

Ardo Lass : “Tänavuse aasta saagikusega võib rahule jääda. Kuigi ilma üle saab alati nuriseda. Eriti koristusperioodi ajal, mis oli üpris sademeterohke ja mil vihm segas tööd.”

Vallavanem Ardo Lass peab mõndateist hektarit põldu, kartulit on ta kasvatanud aastaid. Tänavugi kevadel nähti valgetel kevadistel varahommikutel

vallavanemat kartulipõllul müttamas. Enne kontoris minekut pani ta mugulad mulda. Vallavanema amet tuli tänavu äkki, kartulikasvatusega on Ardo Lass tegelnud varem juba aastaid.

Kasvupind pole eriti suur ja uusim põllutehnika lubab üksi hakkama saada. Kartulikasvatuse hobi, millest on raske loobuda. Põllumehe hingele on tähtis side maaga, mis ei lase reaalsustajul kaduda. Oluline on ka järjepidevus.

“Põllumehe kutsutakse üles oma saaki kindlustama, kindlustusfirma aga saagikusele ja taimekasvule suurt mõju ei avalda. Ainuvõimaliku

kindlustuse tagab taimede õigeaegne ja asjatundlik kasvuaegne hooldamine. Meie oludes peab lehemädaniku tõrje olema pidev ja piisav. Samuti võitlus kahjuritega, kes kõikvõimalikke viiruslike taimahaigusi levitavad. Kui kodusel peenramaal võib kartulimardikad käsitsi kokku korjata, siis suurel põllul on kahjurputukate levimist raske ja tüütu ohjeldada,” väidab Ardo Lass ja lisab: “Kartulikasvatuse on hobi, milles meeldib ühendub kasulikkusega.”

Merike Metstak

Põlistalu peremees

Jõelähtme valla ääremail on üks huvitava nimega küla – Aruaru. Kas külas elas sedavõrd arukas rahvas, et nimepanijad selle säärasel viisil ära märkisid või sai neil pärast Aruküla (sealsamas kõrval) nimetamist aru otsa, mine sa võta kinni.

Igatahes asub seal külas põlispuude all Kaemla talu, mida on ajalooürikutes esmakordselt mainitud 1242. aastal. Niisiis on siinmail elatud juba muistisel priiuse ajal. Taluõue astujat valdab pisut müstiline tunne, ajaloo hõng on selgesti tajutav, nõnda et kõigepealt tahaks teha kummarduse kõigile neile, kes siin üks aastasadade järel oma jõu ja elu sellesse maasse on pannud, et järgmised põlvkonnad elu edasi viiksid. See on õnnestunud – I Eesti Vabariigi ajal oli Kaemla üks suuremaid talusid Jõelähtme vallas.

Täna astub tulijale õueväravas vastu hallipäine ja eakas, aga energiline ja terase pilguga peremees Harri Reidma. Spordinimestele ütleb see nimi paljugi, aga sinna jõuame oma jutuga pilgu aja pärast. Hakatuseks uurin, kas peremees majas ja õues ringi liikudes tunnetab seda aegade hämarusse kaduvat esivanemate lõputut rida, kes kõik siia oma töö jätnud.

„Mõtlen ikka vahetevahel neile ja muidugi tunnen seda kohavaimu, see on nende aegadest tänasusse jõudnud“, kinnitab Harri Reidma.

Oletan, et kui keegi eellastest hoiaks praeguse peremehe tegemisel silma peal, võiks ta süda üsna rahul olla, sest talu on püütud endisel moel säilitada, majaseinas paistab vanu väärikaid ümarpalke. Harri Reidma on minuga nõus: „Talusüda ja hooned, mis sõjast alles jäid, on hoitud, nagu need olid, ma ei ole kunagi mõelnud teha mingit moodsat elupaika. Tunnen ennast väga hästi, olen siin sündinud, kasvanud ja tahtnud siin elada. Olin isa-ema ainuke laps ja eks see sidus mind omamoodi sellele kohale külge.“ Oma lapsepõlve aegadest mäletab Harri Reidma, et talus elati väga lihtsat elu. Tööd tehti hommikust õhtuni, aga oma talust saadi ka peaaegu kõik eluks tarvilik, poest osteti ainult petrooleumi, soola ja suhkrut. Tuldi toime ja aiatid veel ka kõrval asu-

vat hooldekodu. Ja kuigi ainuke laps, ei saanud väike Harri sugugi hõlpu, maast madalast said selgeks kõik talutööd. „Sellest tulid jõud ja arusaamine talust ja elust üldse ja oma isamaast“, arutleb Harri Reidma ajas tagasi vaadates. Mõistagi oli ka selles kodus isamaaline kasvatus aukohal. „Mu isa oli Vabadussõjas III-s soomusrongis, sai haavata. Isa juttudest on mul palju meeles, räägin neid oma lastele ja lastelastele. Selleaegsed mehed olid tugevad, tööga üles kasvanud, oma maa ja rahva kaitsmine oli neile loomulik kohus, emapiimaga sisse kasvanud. Suur au neile!“ ütleb Harri Reidma. Suur au neile! kas ilma isade võitlusest meid siin Soome lahe kaldal tänasel päeval enam olekski ja kindlasti poleks praegust vaba Eestit.

Uus aeg ja II Maailmasõda lõikasid rahulikult edenenu elu Eestis joonelt läbi. Kaemla talust sõitsid läbi karistussalklased, mitmedki nende seast eestlased ja süütasid hooned. Kui sõda lõppes, ei suutnud külamehed võõrvõimule alluda ja läksid metsavendadeks. Ka Harri Reidma tädi poeg, kes kinni peeti ja Siberisse saadeti. Kuuldused suurest küüditamisest liikusid rahva seas ringi, Kaemla pererahvas oli nimikirjas, aga peitis ennast rabas heinaküünis ja kätte ei saadud. Ema pidi iga päev käima loomi talitamas, ju nägijaid ikka leidus, aga õnneks polnud pealekaebajaid. Ühel hetkel pidi ikka rabast välja tulema, kuigi jutud käisid, et ega sellega veel jää, tulevad uued küüditamised. Valus on mõelda, missuguse hirmupaine all elati ja kuidas see inimesi mõjutas. Isal polnud siis enam pikalt elupäevi, Vabadussõjas saadud vigad oli külge jäänud ja see ta viiski. Tulid kolhoosid, ema tegi normipäevi, ühte lehma tohtis pidada, kuidagiviisi elati ära. Nagu kõik. Perepoeg läks Tallinna Elektromehaanika tehnikumi õppima ja sealpeale on ta seotud spordiga.

Kristjan Palusalu ise oli Harri Reidma esimene treener. Palusalu hinnanud üle kõige jõudu, kel seda piisavalt polnud, ärgu oma nägu maadlustreeningul näidaku. Harri oli talupoiss, raske tööga harjunud ja jõudu palju. Täna ei oskagi öelda, oli see õnneks või kahjuks, aga ühel hetkel otsustas noormees kergejõustiku kasuks. Pole ka imeks ega pahaks panna – neile korraldati laagreid Musta mere ääres. Palusalu õelnud küll, et vale otsus, aga nii läks. Täna lükkab Harri Reidma vastutuse lahedasti saatuse kaela ja mina pakun välja,

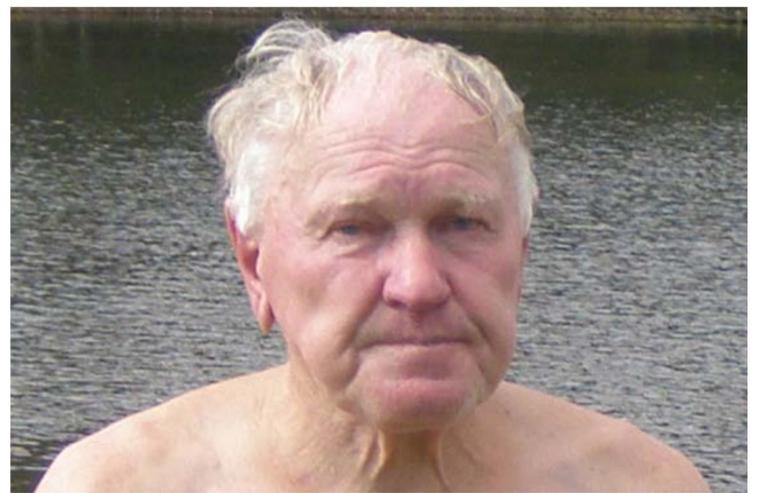
et küllap oleks ta ükskõik mis alal tippu jõudnud.

„Kas nüüd just tippu“, on ta tagasihoidlik, „aga hästi oleksin teinud küll. Puhast toit, puhast õhku, see luges palju. Loodus oli mulle andnud jõu, visadus ja tahtejõud tulid juurde. Algas on põhiline. Vili ka ei kasva põllul, kui seda alguses ei väetata. Oras peab tugev olema. Eesti paremad sportlased on kõik tulnud maalt.“

„Spartaki“ üleliidulises koondises on Harri Reidma võistelnud 15 korda, tema kunagine rekord kolmikhüppes on Harjumaal tänaseni ületamata, N. Liidu ulatuses oli see 10. tulemus. Aga medaleid ja karikaid on talle jagatud veel õige mitmel alal, ta on tegelnud suusahüpete, tõstmise, võrkpalli ja autospordiga. Üks tuba Kaemla talus annab kõneka pildi peremehe säravast sportlasest, mis kestab tänaseni, nüüd veteransportlasena.

Sellest rääkides muutub elurõõmus härra pisut nukraks: „Maailmas on veteransporti tehtud väga kaua, meil seda nõukogude ajal ei olnud. Kui saime iseseisvaks, lülitusime ka sinna. Aga mul oli jäänud 20 aastat vahele, niisamuti paljudel teistel. Eesti sportlased ei saanud varem kusagile mujale, vaid Liidu piires liikusime. Nüüd vabaduse ajal sai hakatud selle nimel jälle trenni tegema, et saaks maailma näha. Kaugemad sõidud on viinud Lõuna-Aafrikasse, Ameerikasse, Austraaliasse, loomulikult olemas võistelnud Euroopa riikides, millest võis varem ainult unistada. Kahjuks tuli see meile, veteransportlastele siiski liiga hilja – meie paremad ajad ja tagajärjed läksid luhta. Nüüd, kui teiste maade veteransportlased küsivad, missugustel olümpiamängudel me käinud olemas, on raske selgitada, et me ei tohtinud üle Narva maantee mere äärdegi minna. Paljud arvavad, et me olemas vanad ja sellepärast lihtsalt ei mäleta, ainult põhjamaalased teavad ja saavad aru. Hea muidugi, et nüüdki lõpuks liikuma saime, aga sportlasehing tahab ikka tulemusi. Võib-olla paistab see eriti välja just eestlaste hulgas, see on ju üks meie rahvuslikke omadusi, et üks tahab teist üle trumbata. Nagu Andres ja Pearu. Aga see on ka üks edasiviiv omadus ja see hoiab meid siin viletsal maal üleväl. Ja meie teine põhiomadus – kui midagi juhtub või meid rünnatakse, olemas ikka kõik koos.“

Küsin, miks Harri Reidma, kelle kodumaa-armastuses ma hetkegi ei kahtle, ütles „viletsal maal“. Selgitust tuleb kiiresti: „See on tohtu töö, et siit mi-

Suplus jälle tehtud!

erakogu

dagi saada. Aga meie rahvas teeb seda. Eestlane on töökas, sellele vaatamata elab vaeselt. Teatav osa on rikkaid, aga väga suur osa on vaene. Kusagil peitub viga. Meil on juba 16 aastat oma riiki olnud. Esimese Vabariigi ajal läksid talud ülesmäge, nüüd kõik seisab. See pole üksnes minu arvamine, seda räägivad paljud. Oli ka tookord rikkaid, vaeseid oli siiski vähe. Nüüd käiakse meilt Soomes tööl. Siis olid soomlased Eesti taludes sulasteks, poolakad ka. Soomlased olid laisad, ei viitsinud tööd teha, nad saadeti tagasi, poolakad olid kõvad töömehed, nemad jäid. Ja mis praegu toimub?“

Mida teeksite, kui oleks „minu olemine, teiseks minu tegemine“, ootan põnevusega. „Meil on targemad mehed, kes peaksid sellele mõtlema. Neid on palju, kui ühtedel ei tule välja, peaks proovima teisi. Ükski amet ega inimene pole igavene. Vaatan, siin ümber ringi maa söötis, võsa ja mets kasvab põldudele peale. Mäletan, olid head viljasaagid, head kartulisaagid ...“

Selle jutu lõpetuseks räägib Harri Reidma ühe loo endisest ajast: „Oli ka siis üks talu paremal järjel kui teine. Naabritel oli vedruvanker. Isa tahtis meie tallu samuti seda uhket sõiduriista. Vanaisa soovitas enne talu heasse korda viia, järele vaadata, kuidas on toiduga, kuidas laste koolitamisega ja kui siis raha üle jääb, ostku vedruvanker. Mulle paistab, et praeguses Eestis on vastupidi.“

Loodate siiski elu edendada, miks muidu kuulute Jõelähtme vallavolikogu mitmesse komisjoni, uudistan.

„Oleme siin valla nurgas, siinsete inimeste eest peab ka keegi seisma. Vanasti pandi hobune ette ja mindi arsti

juurde või poodi, nüüd on autod, aga sugugi mitte kõigil. Valla keskuses võib-olla ei teatagi, kuidas siia saab.“ Seda enam, kui teed on auklikud ja porised nagu see tee, mida mööda Kaemla tallu saab. Peremees on päri – teed peaks korras hoitama, sest igal inimesel on vaja kodust väljas käia, ka valla ääremaa elanikel.

Liikumist soovib Harri Reidma aga kindlasti ja kõigile, eriti vanemale inimesele. „Kui inimene liigub, siis ta elab“, on ta veendunud. Ja rõõmustab, et Jõelähtme vallas elab ja töötab palju spordilembesid inimesi, alates kasvõi vallavanemast. Kaemla talu maadele on rajatud spordiplats, kus paljud veteransportlased käinud ja kõik oodatud. Sauna juures on hantlid ja kang, need on tänini käigus.

„Mõtlemises ja tahtejõus on asi. Inimene mõtleb endale ju väga palju haigusi välja, usub ja jääbki haige. Kui tunned ennast vanana, jäädku vanaks. Elu tuleb elada positiivses võtmes“, on Harri Reidma kindel ja jätkab ehtsportlaslikult: „Üks spordiala on pikamaakäimine, käiakse 30 ja 50 km. Inimene käib mööda teed, kohtunik on tal punase lipuga järel, et ta ei jookseks. Kui jookseb, antakse üks kord hoiatus, teisel korral võetakse rajalt maha. Elu on üks pikk tee, seal hoiatusi ei anta, võetakse kohe maha.“

Meie jutuajamise lõpul on päike pilve vahelt piiluma hakanud. Kaemla põlistalu õuel jalutades on paras küsida, kes siin talus jätkab.

Peremees teab: „Mul on poeg, tema tuleb. Siin pole tegu ainult järjepidevusega, see on auasi.“

Liina Kusma

Väiketalu väärrib kohta Eestimaa

Eesti põllumehe Euroopa Liidu toetused on võrreldes teiste liikmesriikidega hoopis väiksemad. Aga kliima ja ilmastikuloled on taimekasvatuseks kaugelt raskemad kui enamikus liikmesriikides.

Asjaolu, et Läti-Leedu põllumees saab meist mitu korda suuremaid toetusi, aitab kaasa odavate hindade püsimisele nõ. keskturul. Eestimaa põllumees kulutab seetõttu rahaliselt rohkem ühe

hektari saagi kasvatamisele. Põllumehe elus on kord nii seatud, et kevadel külvates ei tea kunagi täpselt, mis sügisel sind ees ootab. Elukutse lihtsalt on selline, et ise teed, ise vastutad, kogu kooliraha tuleb maksta omast taskust. Iga kord, kui saagiaastal mööda paned, on järjekordne kogemus oma rahakotis tunda. Minusuguseid põllumehi või õigemini põllunaisi on tõenäoliselt ka väga vähe järele jäänud. Eelnevad aastad on lihtsalt oma töö teinud.

Olen alati endamisi mõelnud, et kuni jaksad ja ei virise, on kõik hästi. Aga kui jõuab kätte see periood, kus virisema kipud, võib see olla ka märk, et aeg on otsad koomale tõmmata. Põllumehe peab olema oma tööle pühendunud. Kui tekivad kõrvale muud huvid,

võib olla väga suur kunst õigeid valikuid teha. Ise üritasin võtta 2007. aastat rahulikult, võimalikult vähe kulutada, pisut puhata. Järgmisel aastal on ehk kergem ka õigeid valikuid teha. Kohalikud talumehed on naljatamisi õelnud, et Väik on küll kõva mutt, aga kahe traktoriga korraga ta sõita ei oska!

Vahest peaks selgitama mõistet „talupidaja“. Kas ikka kõik on selle nime väärilised? Talupidamine on minu arust midagi hoopist muud kui näiteks praeguste OÜ-de, AS-de, TÜ-de tegevus. Talupidamine on läbi aegade olnud see ettevõtmine, kus osaleb kogu talupere, otsitakse väljundeid oma igapäevaelu täiendamiseks ja realiseerimiseks. See on midagi sügavat, põhimõttelist, teatud eripärade ja oskuste edasikand-

mine põlvest põlve. Nii mõnigi meist on alustanud oma esivanemate maadel paljalt kivihunnikult, kaasa saamata kõiki neid toredaid hüvesid „ühisest katlast“. 15 aastat vabadust uues Eesti Vabariigis on paika pannud ka need, kes on meil talupidaja nime väärt.

Tänavune aasta oli eriline - viljahinnad on tõusnud peaaegu 2 korda. Kes sel aastal külvab, see kindlasti rõõmustab. Ja ilmataat kinkis lahkelt ka kena lõikusaja. Kurb pool on muidugi see, et kõik muu muutub koos hende hindadega järjest kallimaks.

Ehk peaks kuidagi kaitsma nn. pisikesi tootjaid? 1000-2000 ha harimine on vana harjumuse järgi rohkem kolhoosi väär. Aga peale selle anti ju 1991. a. alguses lootust ka 5-100 ha omanikele.

Eesti riik ei peaks hävitama oma maa-inimesi. Ka nemad väärivad inimlikku elu. Igahel peaks olema võimalus oma nishsh leida. Kuidas muidu püsiks meie väärtuslikud maastikud kaunina, kui meid, väikesed siit põllumehe kaardilt välja suitsetatakse? Meil kõigil peaksid olema parimad võimalused elada oma elu maal, sõltumata sellest, kui suur on sul traktor, kui palju töölist, põllumaad või lehma.

Ka väike on inimene, kes väärrib oma kohta siin Eestimaa!

Taluperenaine
Tiia Väik

Siberi tüdruk abivallavanemaks

Jõelähtme valla volikogusse valitud Ljudmilla Kaskat teavad paljud siinsed inimesed. Ljuda (nagu sõbrad kutsuvad) vorm ei vasta sisule.

Habras õbluke naisterahvas on alati oma väljaulatavusest äärmiselt konkreetne ja otsekohene. Tema energia peaks tegelikult füüsi-kaseaduste kehtimise korral mahtuma vähemalt viide inimkehasse.

Volikogust paluti Ljuda vallavalitsuse appi, eelmisel kuul aga otsustati, et teda on hädasti vaja abivallavanemaks.

Sul on kirev ja omapärane elu olnud. Oled Siberis sündinud?

Olen tõesti Siberis sündinud. Mu isa oli sõjaväelane ja kuhu saadeti, sinna tuli ka perel minna. Seetõttu pidin õppima erinevates koolides – Tshukotkal ja Habarovskis.

Olgu öeldud, et Siberi inimesed on teistest erinevad. Nad ise ei ütle kunagi enese kohta venelased, ikka nimetavad nad end siberlasteks. Head ja sõbralikud inimesed tõesti. Eks karm kliima seab inimesele hoopis teised elureeglid.

Aga kuidas Sa Eestisse sattusid?

Kui isa suri, tahtsin Siberist iga hinna eest pääseda. See ei olnud tol ajal sugugi lihtne. Kui tahtsid kuhugi õppima minna, pidi Sul olema seal sissekirjutus. Mul elasid Moskva lähedal Klini linnas sugulased, sain nende juurde sissekirjutuse. Olin enne õppinud kaubandustehnikumis, Moskvas asusin kõrgkoolis ehitust õppima.

Seal tutvusin eesti poisiga, kes teenis sõjaväes. Ta oli Jõgevamaalt pärit. Abiellusime, meil sündis tütar, nii see läks.

Vau, kaubandus ja arhitektuur!

Jah. Pärast Moskvat jätkasin õpinguid tolalases Leningradis Ehituse- ja Arhitektuuri Instituudis. Seoses poja sünniga võtsin akadeemilise puhkuse. Ehki olen kogu elu tegutsenud kaubanduses, olen pidanud kogu aeg ka ehitama. Haridustee lõppes siiski kaubanduserialaga.

Olen hiljem veel psühholoogiat õppinud. Ja praegugi õpin, täiendan end rahanduses.

Teie pere oli juba Eestis ja Sa õppisid samal ajal ka Piiteris?

Jah.

Aga kuidas Sa eesti keele selgeks said? Ega Sinu rääkimisest ei saagi aru, et tege-likult ei ole eesti keel Sinu emakeel!

Sisuliselt pidin aastaga keele selgeks õppima. Mina õppisin Piiteris, laps oli Eestis. Laps ei osanud sõnagi vene keelt. Pidin ju keele ära õppima. Võtsin endale ülesande keel aastaga ära õppida ja õppisingi!

Aga kuidas Sa üldse kaubandusse sattusid?

Olime noor perekond ja sel ajal inimesed otsivad paremaid töö- ja elutingimusi. Sattusin tööle Keila-Joale Voentorgi kaupluse juhatajaks. Siis tuli Harju ETKVL-ist (tarbijate kooperatiiv) pakkumine. Nad pakkusid ka korterit. Tulin Lagedile kaupluse juhatajaks. Siis öeldi, et mine aastaks Loo poodi juhata- ma. Seal olid pahandused. Pidin korra majja panema. Uus kauplusehoone oli just valmis saanud, kaks juhatajat olid enne mind maha võetud.

Tulin Loole aastaks, töötasin kaupluses aga üle 20 aasta!

Siis hakkasidki oma elu siinkandis sisse seadma.

Linnuvabrik andis korteri. Esmalt 1-toalise, hiljem saime juba 4-toalise. Siis ostsin

Pildil Ljudmilla Kaska lapselapsega.

Iru külla krundi ja ehitasin maja. Siis ehitasin veel teise maja.

Jäidki Loole. Kui 1990-ndate aastate alguses hakati erastama, otsustasid poodi edasi pidada. Kas Sul olid sealjuures ka mingid kõhklused?

Ma ei kahelnud mitte hetkegi, et ma hakka- ma saan. Olime oma noortebrigadiga võit- nud muuseum kolm üleliidulist rändpunalip- pu. Tol ajal oli see kõva sõna!

Aga mõne aasta eest müüsid Lool suure poe ära ja tegid kiiresti teise, väiksema poe. Paljud meenutavad praegu nuk- rusega Sinu hea valikuga poode. Miks loobusid?

Suure poega oli see asi, et ma ei olnud ai- nukene osanik ja teised tahtsid poodi maha müüa. Neil oli lihtsalt kiiresti raha vaja.

Panin uue poe käima, aga selle lõpetasin juba teistel põhjustel, millest peamine oli ter- vis. Niigi pikalt sai poodidega tegeldud. Peab midagi muud ka proovima.

Väga paljud Jõelähtme inimesed tundsid Sind tänu Sinu aktiivsusele ja tegevuse- le Lool poe pidamisel. Miks Sa kunagi varem ei kandideerinud volikokku? Miks alles eelmistel valimistel esimest korda?

Ma sattusin kandideerima täiesti juhusli- kult. Erinevalt poolt masseeriti ikka kõvasti. Oleme ausad, eks püüti rääkida, et oled vaid nimekirjas, sa oled tuntud, poes kõigile näha. Nii see läks.

Palju on räägitud sellest, et valla tasemel ei mängi erakondlik kuuluvus nii suurt tähtsust kui näiteks riigi tasandil. Pealegi on kohalikel valimistel alati nimekirjades palju erakondadesse mittekuuluvaid inimesi. Kui tähtis on erakondlik kuuluvus kohalikul tasandil?

Eks ikka ole. Varem ei olnud erakondlik surve nii suur. Viimasel ajal on see kahjuks tugevnenud, peab tunnistama. Teisalt on in- mestevahelistes suhetes ikkagi kõige aluseks usaldus. Kohalikus elus, kus inimesed üks- teisega tihedalt suhtlevad ning üksteise tuge- vad ja nõrgad küljed tulevad paremini välja, on usaldusel tihti erakondlikust kuuluvusest palju suurem tähendus. Valdades on ju sageli hoopis teistsugused koalitsioonipartnerid kui Toompeal.

Kas Sulle meeldib elada Jõelähtme val- las?

Meeldib. Mida vanemaks saad, seda enam hakkab maa ja loodus tõmbama. Ta otsekui avaks oma saladusi sulle. Noorena ei pane seda niimoodi tähele. Ehk tuleb see ka sel- lest, et inimene hakkab mingis vanuses elust järeldusi tegema – looduse ja maa tähendus muutub.

Meie vallale tungib ka kahjuks linn peale, aga see on paratamatu. Elan Irus ja see on küll hea koht kodu jaoks. Loo keskus oma suurte majadega on juba nagu linn. Aga meie valla mererannad ja paljud kenad külad pa- kuvad palju.

Eesti seisis 1980-ndate aastate lõpul, 1990-ndate alguses valikute ees, kui iga inimene pidi eneset tegema valikuid ja tihti väga põhimõttelisi. Meil, eestlastel oli siiski lihtsam – kellel isa, ema, vanaisa, vanaema küüditatud, sõjas surma saanud, kolhoosi aetud... Aastad 1939, 1940, 1941, 1944 on kõiki väga isiklikult puudutanud. Olid Siberi tüdruk, Sul teine taust. Kas Sul tekkis valikutega raskusi?

Mul ei tekkinud absoluutselt mitte mingeid kõhklusid valikutes. Absoluutselt mitte min- geid. Mul oli ka muidugi laste ja lähedaste sõprade väga kindel tugi olemas.

Kus on inimesel kodumaa, kas ainult seal, kus sünnitakse või pikemalt elatakse?

Kodumaa on seal, kus sa veedad oma kõi- ge aktiivsema perioodi elust. Sel ajal ümbrit- sevad sind inimesed, kellega sul on läheda- sed suhted. 10 aastat on ju näiteks piisavalt pikk aeg elus, et selle jooksul otsustada ka niisugused põhimõttelised küsimused. Minul on südames väga täpselt selge, et minu kodu- maa on siin. Aga mul pole muidugi ka mitte kunagi olnud kõige erinevamate inimestega suhtlemisel mitte mingeid probleeme.

Lõpetuseks selline kohustuslik kiirküsi- tus, mis intervjuu puhul justkui klassika- line osis. Sinu hobid?

Kindlasti koduloomad. Armastan neid tõesti vist nagu inimesi, nagu oma perekon- naliikmeid. Ja kindlasti raamatud. Loen mee- letult.

Mida loed?

Peaaegu kõike, mis tundub hea. Põhiline on see, et raamat annaks midagi ka vaimule. Viimasel ajal olen palju lugenud suurte mõt- lejate teoseid.

Mis keeles loed?

Põhiliselt vene ja eesti. Saksa ja inglise keeles on raske, ei saa ühe hingetõmbega kogu raamatut neelata.

Oled kaubandusega nii pikalt seotud olnud, näiteks Sinu salateid on meie valla rahvas tonni viisi ära söönud. Kas armastad ka kokata?

See on tõesti olnud kogu aeg minu tööga seotud, nõ tööülesanne. Meeldib küll süüa teha, aga aega võiks rohkem olla. See on väga mõnus, kui saab kodustele midagi ise valmistada.

Kas Sul on ka mõni rahvuslik köök, mida teistele eelistad?

Kõike erinevat meeldib proovida. Kui mi- dagi tõesti välja tuua, siis ehk Ukraina köök.

Kas abivallavanema kohaga ei või juhtu- da nagu Loo poe juhatamisega – paluti aastaks appi, aga...

Ära sõna ära!

Ljudmilla Kaskat usutles
Toomas Kümmel

Mis tehtud, mis teoksil?

Vastab Vandjala-Loo külavanem Tiia Väik.

Kes Sa oled ja millega tegeled?

Elan Vandjala külas, olen taluperenaine, kes teenib oma igapäevast lei- ba teravilja ja kartulit kas- vatades.

Peres on poeg Sander Martin. Ajalooliselt ku- junenud traditsiooni järgi kutsutakse meil külades inimesi talu nimede järgi.

Esimesest korda valiti mind külavanemaks 2004. aastal, sellel suvel sain veel kolmeks aastaks pi- kendust.

Olen Jõelähtme Valla- volikogu liige, volikogu aseesimees ja muinsuskaitse-kesk- konnakomisjoni esimees.

Seega on mul kõlavaid tiitleid päris mitu, kuid kõige süda- melähedasem on ikkagi külavanemaks olemine.

Kus ja milline on Sinu küla?

Vandjala ja Loo küla asuvad Peterburi maantee ääres, enne Kostiveret.

Tõenäoliselt on kaugemas ajaloos need kaks küla olnud kirjas ühtse Vandjala külanä. Tegemist on meie valla nn.van- naküladega, mis asuvad Rebala muinsuskaitseala tuumikalal. Vana-Vandjala külas on säilinud meie esivanemate hõng, vana külatee oma kiviaedade ja paekivihoonetega. Iga samm siin külas räägib võõrale oma ajaloost.

Mõlemad külad vajavad rahalist süsti ja abi, et säilinu ei hä- viks, vaid jääks ka meie lastele ja lastelastele. Meie külades on tekkinud kogukonna-tunne, tahetakse koos käia ja koos te- gutseda.

Kus asub külaelaniku nõ. tõmbekeskus, kas Kostiveres, Tallinnas, Raasikul, Maardus või Jõelähtmes?

Tõenäoliselt Kostiveres, Jõelähtmes ja Tallinnas.

Noorem rahvas käib tööl ja koolis Tallinnas, Kostivere ja Kostivere mõis on läbi pika ajaloos olnud ikka seotud ka meie küladega.

Vanem rahvas on käinud Jõelähtmes koolis, oma asju aetak- se Jõelähtme vallamajas, seal käiakse ka kirikus ja surnuaial.

Millised on külarahva probleemid ja ootused, mida oled suutnud korda ajada?

Probleeme on mitu. Esiteks oli maareform, mis on nüüd meie küla jaoks ajalugu. Lõpuks ometi! Teine suur mure on meil kõigil Maardu Lõunakarjääriga - mis sellest edasi saab. Tahaksime, et elu siin kestaks veel aastasadu. Ja kolmandaks – olematu bussiliiklus.

Ootused - ootame külaplatsi rajamist Hallikivi juurde. Küla- kogukond on valmis käed külge lööma, et rajada sinna koos- käimise koht. Miks mitte ka lava, kuhu saaks esinejaidki ko- hale kutsuda.

Külalateed on alates 2004. aastast palju paremaks läinud. Kui saaks veel majade vahel tolmu kinni! Hea asi on kindlasti ka see, et lumelikkaja on omas külas olemas. Nõnda on külarahva elu talvel pisut kergem. Kindlasti on olukord Maardu Lõuna- karjääril paremaks muutunud. Ja kaks paekivivaru plokki jäid ju passiivseks edasi! Nii et meie külakogukonnal on pisut juba ka ühiseid töövõite. Ja ega külavanem küla toeta probleeme la- hendada saagi. Oleme kolmel korral külapäevi pidanud, sellest on kujunemas traditsioon. Eelmisel aastal valmistasime külale 3 teadetetahvli, materjali ja raha saime vallast. Tänavu puhas- tasime oma tulevast külaplatsi. Kõik, kes nende aastate jooksul ei pidanud paljude meie ühistel üritustel kaasa lüüa, said 2007. a. külapäeval tänutäheks valla vapi ja küla nimega särki.

Millised on Vandjala ja Loo küla tulevikuplaanid?

Tulevikuks sooviks meist vist igauks, et uute majade-talude rajamisel arvestaksid juurdetuliad meiega, kes me siin juba sa- jandeid juuri maa sees hoiame. Uued asjad külakogukonnas ei peaks tekitama pingeid ja pahameelt. Kogemustest võin öelda, et küla poolt omaksvõtmine kestab aastaid. Igaüks meist peab külakogukonna lugupidamise ise välja teenima.

Aga koos tahaksime teha külale arengukava, leida rahasta- jaid, et meie külade ilmet turgutada, teha korda külaplatsi. Ka- vatseme jätkata traditsioonilisi üritusi, koguda ajaloomaterjale ja anda välja nn. ajalooühikuid selle kohta ning koostada kü- lalale omanäolise kaardi, kus iga võõras vajaliku info enda jaoks üles leiaks. Selliste asjadega saame noorematele põlvedele edasi anda neid teadmisi ja pärandit, mida me endas kanname.

Koljunuki kaitseala – kellele ja milleks?

Meil on olemas Rebala muinsuskaitsealale, mis hõlmab tervelt kolmandiku meie valla territooriumist ja viis looduskaitseala, kus kehtivad maaomanikele olulised kitsendused.

Nüüd tahab riik moodustada veel ühe – Koljunuki maastikukaitseala. Selle kavandatav suurus on 138 ha, millest 89 ha asub eramaadel, kokku ligi 20 kinnistul.

Kahtlemata vajavad tõelised loodusväärtused kaitsmist, kuid kohtumisel kohalike elanike ja valla esindajatega ei

suutnud riigiametnikud oma eesmärgke veenvalt ja usutavalt põhjendada.

Esiteks. Maaomanikel on tõsine kahtlus, et kaitseala sildi all tahetakse luua privaatne elukeskkond Koljunuki praegustele ja tulevastele elanikele. Vabariigi valitsus lubas 1999. aastal moodustada Koljunukile mere äärde elamuala. Tookord oli keskkonnaminister reformierakondlane H. Kranich. Üldteada on see, et H. Kranich oli ka skandaalse maadevahetuse süsteemi looja.

Teiseks. Tegemist ei ole pika aja jooksul väljakujunenud unikaalse looduskoolusega, mis väärriks NATURA alana kaitse alla võtmist. Maaomanike väitel on praegune olukord tekkinud viimasel paaril aasta-

kümnel kraavide ummistumise tõttu, kuna enne maareformi jättis riik need maad lihtsalt hooletusse. Maaomanikud on selgelt huvitatud oma maa väärindamisest, mitte selle edasise soostumisest.

Kolmandaks. Ka looduskaitseametnikud ise näevad, et ümbruskonnas kasvab edaspidi pidevalt elanike arv ja liikluskoomus, mis võib tekitada suuri probleeme kaitsealal nõutava kaitseriigi järgmiseks.

Neljandaks. Üritades võtta kaitse alla osa Koljunuki alast, ei suutnud riik ise veel selle aasta kevadel ära hoida samas mere ääres omavolilist ehitustegevust ja kaldarajatiste püstitamist. Kahjuks soosis arendajate omavoli ka endine vallavanem

A. Umboja. Oma viimasel tööpäeval, enne seda, kui talle umbusaldust avaldati, jõudis ta veel sõlmida Koljunuki arendajatega kokkuleppe, millega loobus kõigist nende vastu esitatud trahvinõuetest.

Tänaseks on ilmne, et riigi poolt esitatud põhjendused kaitseala moodustamiseks ei kaalu üles kohalike elanike ja maaomanike ning valla selle piirkonna arengu huve. Ka isiklikult olen seisukohal, et riik peab käituma õiglaselt ning kujunenud olukorras loobuma Koljunuki kaitseala moodustamisest. Samas peab riik suutma lõpetada ebaseadusliku tegevuse Koljunuki rannaalal.

Mairo Pajo
Volikogu liige

WOOOF Eesti suvi ja tulevikuplaanid

Tänavu 14. oktoobril möödus 7 kuud päevast, mil mahepõllumajanduse ideest huvitatud üliõpilased Tallinna vanalinna kohvikus pead kokku panid ja uue organisatsiooni, MTÜ WWOOF Eesti asutasid.

Seda puhtast tegutsemistahetst ja eesmärgiga viia omavahel kokku mahetalud ja vabatahtlikud nii kodumaalt kui mujalt.

Nüüd, sügisel, mil lõikuspüha läbi ja talunikel saak koristatud ning välitööd lõppemas, on ka WWOOF Eesti tegemistes-toimetustes aeg kokkuvõteteks. Mida siis ülemaailmse vabatahtlike liikumise WWOOF (ingl k World Wide Opportunities on Organic Farms) eestipoolsed eestvedajad selle lühikese aja jooksul on suutnud saavutada ning mis edaspidi plaanis?

Pärast kevadisi talgud Saaremaal Kadariku talus ja Mahekõrgis ning MTÜ Saare Mahe liikmetele korraldatud seminari saabus suvi – WWOOF liikumises üks kõige magusam ja meeldivam aeg. Mitte, et kevadel ja sügisel taludes tööd vähe oleks, kuid eks suvel soojaga ole aias ja põllul nokitseda märksa meeldivam. Suveks oli registreerunud 36 vabatahtlikku ning 3 neist külastasid Good Kaarma ökoseebitalu Saaremaal, kus abikäed olid teretulnud nii seebi valmistamises, iluaias, aiakohvikus kui kingipoes. Tagasiside pererahvalt oli väga positiivne, Ea ja Stephen on õnnelikud, et WWOOF liikumisega liitusid. Koplilmäe talu Saaremaal võõrustas sel suvel samuti 3 vabatahtlikku,

kes töötasid nii köögi-, puuvilja- kui marjaaias. See oli pererahvale väga meeldiv kogemus ning edaspidi loodetakse leida üha uusi vabatahtlikke. Järvamaal asuva MTÜ Eesti Taluõliühistu pererahva sõnul polnud nad sellisest võimalusest unistadagi osanud. Talus elava abielupaari Meeli ja Raivo Seeperti sõnul tekkis vabatahtlikuna töötava ameeriklanna Dianaga uskumatult tore side – naine jäi nende juurde plaanitud kauemaks! Põlvamaal asuva Oropera Ürditalu perenaine Liisi Kutkina vajaks vabatahtlikke terve suve läbi ning ootab neid järgmistel aastatel abiks oma maitse- ja ravimtaimede eest hoolitsemisel. Tundub, et esimene WWOOF suvi tõi Eesti taludesse vabatahtlikke peamiselt piiri tagant. Loodetavasti see suundumus muutub ning ka eestlased avastavad endi jaoks põnevad Eesti talud neis elava toreda pererahvaga!

Suvi meelitas samas nii mõnegi WWOOF Eesti liikme proovima vabatahtliku elu mahetaludes üle piiri. Ikka selleks, et ammutada kogemusi ja ideid, millest sobivaid hiljem Eestis rakendada. WWOOF Eesti idee algataja Aita Mets veetis peaaegu kuu Austria Alpides Hiasnhofi talus juustumeistri sellina. Seal avanes tal lisaks juustu valmistamisele võimalus maalilistes mägedes loomi karjatada. Ise kogesin vabatahtliku elu koos vennaga veidi lähemal, Stockholmis äärelinnas asuvas Rosenhilli talus. Peamine tegevusvaldkond oli seal mahekohviku pidamine, kus pakutav söök-jook pärines oma köögi- ja puuviljade ning maitsetaimede aiast. 10 päeva puhast maheelu ja -tööd mõjus väskendavalt, lisaks uutele teadmistele sai ka keelt praktiseerida.

Augustikuus, kui välismaal käidud, tuli igatsus kodumaiste talude järele ning organisatsiooni liikmed sättisidki sammud Põlvamaale, kus külastati

Ülejõe talu ja ühtlasi ka Põlvast toimuvat ökofestivali. Jällegi oli rõõm tõdeda, millised suureärased pered Eestimaal elavad ja kui tänuväärne asju ajavad. Ülejõe talu pererahvas Ruth ja Andrus Holst ning nende lapsed peavad maitsetaimede põldu. Saime veidi abiks olla selle põllu rohimisel, rohkem tundsin end küll kaugete külalistena – alati oli maitsev toit laual ning kunagi ei puudunud ka keelt alla viiv kook! Pererahva sõnul jääd seni kogemusega rahule ning vabatahtlikud on nende talu oodatud. Põlva ökofestivalil tutvustasime külalistajatele WWOOF liikumist ning saime positiivset tagasisidet erinevatelt Eesti WWOOF taludelt.

Hiljuti õnnestus WWOOF Eestil saa-

da toetust Jõelähtme vallast, kus MTÜ registreeritud. Selle pisikese süsti abil saadetakse Eesti mahetaludele tutvustavat infot WWOOF liikumise kohta, korraldatakse seminar Harjumaa mahetalunikele, kuhu ootame ka Jõelähtme valla talunikke ning informeeritakse kohalikke noori võimalusest vabatahtlikuna töötada. Plaanis on ka riigi poole pöörduda, et saada püsitoetust mahepõllumajanduse edendamiseks Eestis. Siiani ei ole organisatsiooni ülalpidamiseks taludelt ja vabatahtlikelt raha küsitud (teistes riikides on neile määratud teatud tasu).

Hetkel on WWOOF Eesti andmebaasis 77 vabatahtlikku üle maailma ja 10 mahetalu, kes ootavad tublisid töökäsi

ning sõbralikke ja meeldivat seltskonda.

Kui kellelgi tekkis soov lugeda lisa WWOOF liikumise tausta, põhimõtete ja tegemiste kohta, siis olete teretulnud meie kodulehele www.woof.ee. Seal saavad end ametlikult registreerida nii talud, kellel soov vabatahtlikke vastu võtta kui ka vabatahtlikud, kes soovivad Eesti mahetaludes tööd teha. Registreerimisega kaasneb talu või vabatahtliku andmebaasi kandmine, tänu sellele leiavad huvipooled üksteisega kontakti.

Karin Kikk
MTÜ WWOOF Eesti

Tulge kohtuma volikogu liikmetega ja jagama oma mõtteid saadikutega! Teisipäeval, 20. novembril 2007 algusega kell 18.00 toimub Loo Kultuurikeskuses vallavolikogu korrakaitsekomisjoni koosolek. Eesmärk on koos Loo elanikega arutada, mida ette võtta Loo aleviku elukeskkonna turvalisemaks ja inimsõbralikumaks muutmisel. Kohtumisel osalevad korrakaitsekomisjoni liikmed, Ida-Harju Politseiosakonna ja MTÜ Jõelähtme Korrakaitse Ühingu esindajad. Ootame Teie aktiivset osavõttu.

Kiri Manniva külast

Tere!

Kohe hea meel on praegust kirja kirjutada ja seda võiks sagedamini juhtuda. Lugu on selles, et äsja võeti ette Manniva külavahelise tee parandustööd. Nimeetatud teelõik oli äärmiselt kehv korras ning töö ei ole veel päris valmis, kuid oli tõepoolest hädavajalik.

Siinkohal suur tänu külaelanike ja allkirjutanu poolt asjaga seotud vallaametnikele!

Korras teed on küla jätkusuutlikkuse üks garantiisid.

Priit Parktal,
Manniva külanõun

Aasta õpetajad Loo koolis

1997 Sirje Piht

Algklasside õpetaja
Aasta õpetaja Harju maakonnas

1997 Ebe Talpsepp

Soome keele õpetaja
Aasta soome keele õpetaja Eesti Vabariigis

1998 Mare Rasva

Ajaloo- ja kodanikuõpetuse õpetaja
Aasta õpetaja Eesti Vabariigis

1999 Indrek Raudsepp

Kunstiõpetuse õpetaja
Aasta õpetaja Eesti Vabariigis

2001 Urmas Pohlak

Tööõpetuse õpetaja
Aasta õpetaja Eesti Vabariigis

2002 Kersti Lepik

Inimeseõpetuse õpetaja, õppealajuhataja
Aasta õpetaja Eesti Vabariigis

2003 Leili Värte

Muusikaõpetaja
Aasta õpetaja Harju maakonnas

2004 Helgi Org

Saksa keele õpetaja
Aasta õpetaja Eesti Vabariigis

2007 Monika Saarik

Logopeed
Hoolekogu nimetatud kooli aasta õpetaja

2007 Tiiu Kivirähk

Algklasside õpetaja
Aasta õpetaja Harju maakonnas

Õpetajate tunnustamine

HARJUMAA AASTA ÕPETAJA 2007

Seoses Harjumaa Aasta Õpetaja 2007 tiitli pälvimisega autasustada Jõelähtme valla teenetemärgiga:

TIIU KIVIRÄHK - Loo Keskkooli algklasside ja kunstiõpetuse õpetaja,

KALLI HEIN - Kostivere Põhikooli matemaatikaõpetaja,

VELVE LEPP - Loo lasteaed Pääsupesa õpetaja,

TIINA RÄHN - Kostivere lasteaia õpetaja.

ERILINE TÄNU:

Urmas Pohlak - õpilaste väga hea juhendamise eest (õpilaste tööde vabariiklikul näitusel) – Loo Keskkool;

Leili Värte - õpilaste väga hea juhendamise eest (koorid laulupeol) – Loo Keskkool;

Piret Kalmus - õpilaste väga hea juhendamise eest (head riigieksamitulemused) – Loo Keskkool;

Helgi Kaasik - õpilaste väga hea juhendamise eest (head riigieksamitulemused) – Loo Keskkool;

Karin Harju - tänukiri tulemusliku töö eest – Kostivere Põhikool;

Inga Korts-Laur - väga hea õpilaste ettevalmistamise eest saksa ja inglise keele olümpiaadideks 2006/2007 õ.-a. – Neeme Algkool;

Karin Ajamaa - loova ja pühendunud töö eest juhataja abina – Loo Lasteaed Pääsupesa;

Kadri Kivipõld - pühendumise ja koostöövalmiduse eest logopeeditöös – Loo Lasteaed Pääsupesa;

Tiiu Belõi - pikaajalise ja kohusetundliku töö eest Kostivere Lasteaia;

Siiri Piralli - pühendunud töö eest logopeedina – lasteaed Neeme Mudila;

Silja Trisberg - õpilaste väga hea juhendamise eest (kooride juhendamine ja viimine laulupeole);

Svetlana Siltšenko - õpilaste väga hea juhendamise eest (kooride juhendamine ja viimine laulupeole).

TÖÖJUUBELID

Monika Oja - 10 aastat (Kostivere Põhikool)

Pille Trumm - 10 aastat (Lasteaed Neeme Mudila)

Sirje Aava - 20 aastat (Loo kool); õpilaste väga hea juhendamise eest (õpilaste tööd vabariiklikul näitusel);

Erika Grossmann - 20 aastat (Loo kool); kohusetundliku töö eest;

Anne Jäger - 20 aastat (Loo kool);

Kersti Lepik - 20 aastat üldist staazhi, (Loo koolis 15 aastat);

Rozeta Meos - 20 aastat (Loo kool);

Helgi Org - 20 aastat (Loo kool); õpilaste väga hea juhendamise eest (õpilastel head riigieksamitulemused);

Helle Tõnisson - 20 aastat (Loo kool); õpilaste väga hea juhendamise eest (õpilaste tööd vabariiklikul näitusel);

Aare Värte - 20 aastat (Loo kool); õpilaste väga hea juhendamise eest (kooride juhendamine ja viimine laulupeole);

Tiina Klamas - 20 aastat pedagoogilist staazhi, abivalmis pedagoog (Lasteaed Neeme Mudila);

Elvi Hantsom - 25 aastat pedagoogilist staazhi ja igati pühendunud õpetaja (Lasteaed Neeme Mudila);

Tiiu Kivirähk - 30 aastat üldist staazhi, Loo Koolis 20 aastat, õpilaste väga hea juhendamise eest (õpilaste tööd vabariiklikul näitusel);

Irja Kingsepp - 30 aastat (Kostivere Põhikool);

Margot, Saarmets - 30 aastat (Kostivere lasteaed);

Ebe Talpsepp - 35 aastat pedagoogilist staazhi, õpilaste väga hea juhendamise eest (õpilastel head riigieksamitulemused) (Loo Keskkool);

Maimu Prööm - 45 aastat (Kostivere Põhikool);

Neida Tuisk - 50 aastat pedagoogilist staazhi – Kostivere Põhikool.

ESIMEST AASTAT MEIE VALLA HARIDUSASUTUSES

Sirje Laansoo - Loo Keskkool

Rita Selgis - Loo Keskkool

Katrin Pinsel - Loo Keskkool

Maiu Pintman - Loo Keskkool

Marika Limberg - Loo Keskkool

Rita Jõemets - Loo Keskkool

Allan Kasuk - Kostivere Põhikool

Kai Põld - Kostivere Põhikool

Toomas Kuuse - Kostivere Põhikool

Merli Seli - Kostivere Põhikool

Kärt Toompuu - Neeme Algkool

Merle Raud - Loo Lasteaed Pääsupesa

Marleen-Helen Varul - Loo Lasteaed Pääsupesa

Kaire Käärrik - Kostivere Lasteaed

Jaanika Jõe - Kostivere Lasteaed

Mõeldes õpetajale

Peeter Hütt

Carmen Viherpuu on vallamajas hariduse vanemspetsialist.

Kes on õpetaja? On ta puuriva pilgu ja range kostüümiga kuri tädi või hallisguste juustega karm mees, keda ei huvita muu, kui et laps õpiks headele hinnetele ega käiks närvidele?

Loodetavasti on sellised stereotüübid jäänud mõõdanikku ja kuuluvad heal juhul tänaste laste vanemate kooliaega. Nüüdisaja koolmeister on inimene meie keskelt, sageli välimuselt lihtne ja silmatorkamatu, kuid rohkem kui kunagi varem läheb lastega töötajatel vaja sisemist kultuuri ja suurt südant. Peetakse loomulikuks, et õpetaja oleks ka kasvajat ja suunaja. Ühiskond ootab õpetajalt üliinimlikkust.

Rahvusvaheline kultuuri, hariduse ja teaduse väärtustamise organisatsioon UNESCO otsustas 1994. aastal, et ühel päeval, 5. oktoobril meenutatakse laiemale üldsusele, et õpetajaamet on ka praegusel arvutiajastul ülimalt tähtis. Eesti koolides mõisteti seda juba varem ja tähistati ka õpetajate päeva juba 1960-ndatel aastatel, kuigi nõukoguliku alatooniga, aga õpetajat väärtustati ikka. Kõik me mäletame ju oma kooliajast, kuidas üheks lühikeseks toredaks päevaks sai abiturientide värisemise jalgaõpetaja ja rangest pedagoogist vallatusi täis koolijüts. Sellest päevast sai alguse nii mõnegi tänase õpetaja lõplik

ametivalik.

Jõelähtme vallas on õpetajate päeva puhul alati tunnustatud tublisid õpetajaid ja lasteaiakasvatajaid. Raske on ülehinnata selle töö tegijaid ning tänukiri ja lilleõis ei väljenda kaugeltki kõike. Sellepärast korraldaski Jõelähtme vallavalitsus juba teist aastat järjest 16. oktoobril piduliku vastuvõtu kõigile valla haridustöötajatele. Päevakangelased olid koos kaaslasega kutsutud Linnateatrisse nautima etendust. Piduliku ürituse avas vallavanem Ardo Lass, laual ootasid tänukirjad tublimatele õpetajatele. Tänavustele uutele õpetajatele ütlesime: "Tere tulemast Jõelähtme valla õpetajate perre!"

Mõnusa vestluse ja tordisõõmise katkestas helisignaal, mis kutsus kõiki Taevalavale vaatama muusikalist etendust "Eesti teatri laulud". Näitlejad kandsid ette meie heliloojate tuntud ja tundmatuid laule. Sümbolne oli seegi, et etendus oli üles ehitatud kui koolitund, kus sedakorda kontrolliti hoopis õpetajate teadmisi. Näitlejad esitasid küsimusi muusika ja teatri ajaloo kohta. Hindeid küll ei pandud, aga õige vastuse eest anti kaunis roosiõis. Priimuseks ja kõige julgemaks vastajaks osutus Loo Keskkooli muusikaõpetaja Aare Värte, kes sai hea "õpilasena" kingituseks etenduse lauludega CD ja DVD.

Interaktiivne teatrielamus, armsalt hingekeeli puudutavad laulud, pidulikkus ja tagasihoidlik tähelepanu – seda pole just palju, aga loodetavasti aitab pisutki kosutada meie õpetaja vahel väsimat kippuvat

hinge.

Kuidas jäid selle oktoobriõhtuga rahule päevakangelased ise, küsisime paarilt osavõtjalt.

„Ilus ümbrus, argipäev kusagil sajandi-tevanuste müüride taga...“

Kõrval tuttavad ja omased inimesed, südamlikkus, kõikehõlmav rahu ja soojus...

Teadmine-tundmine - täna ei vastuta mina! Täna olen ise hoitud ja siia seltskonda oodatud. Kodused ja omad laulud ning näitlejad. Klassitoast tuttav temaatika.

Igäüks tahab oma töö eest tunnustust, tunnustus leiab otsetee südamesse...

Ilusad mõtted tuleb teoks teha, nende mõju teeb meid kõiki paremaks, puhtamaks.

KÕIK OLID JUST NII, NAGU PEAB.

Loo Keskkooli pere nimel
direktor **Sirje Laansoo**

„Väga kaunis traditsioon on pidada meelles Jõelähtme valla õpetajaid teatrietenduse, lillede ning tänukirjadega. Küllap elutempo ja töökoormus on peamised põhjused, miks meie valla õpetajad teinekord vaid sellel peol nii rohkearvuliselt kokku saavad. Loodan, et see traditsioon on end igati tõestanud ning väärib jätkamist!“

Tänu ja lugupidamisega,
Pille Trumm
Lasteaed Neeme Mudila juhataja

Edukuse alus

Loo Keskkoolis on juba aastaid kestnud töö projektiga "Mitmekeelsus – Eesti tuleviku võti Euroopa Liidus. Kolm võõrkeelt 9-klassilisest koolist".

Euroopas on mitmekeelsuse mõiste Euroopa Liidu keelepoliitika võtmeküsimus ja juba üle kümne aasta Euroopa Komisjoni tegevusplaanis.

Tänapäeva mitmekeelses multikultuurilises Euroopas on iga keele õpetus vajalik.

Euroopa Liidu erinevates dokumentides rõhutatakse, et iga Euroopa Liidu kodanik peaks tulevikus valdama lisaks oma emakeelele kahte kuni kolme võõrkeelt.

Loo Keskkool on Eestis tõenäoliselt üks väheseid maakeskkoole, kus on tehtud otsustav samm mitmekeelsuse suunas ning seejuures on antud see võimalus kõikidele õpilastele. Hea meel on tõdeda, et 1995. aastal koolis ellu rakendunud projekt on pälvinud tähelepanu ka väljaspool Eestit. Projekt sai 2004. aastal Euroopa Liidu keeleõppe tunnuskirja.

Loo Keskkooli kogemus

Projekti üheks eesmärgiks on anda õpilastele 9. klassi lõpuks kolme võõrkeele: saksa, inglise ja vene keele põhialused eri osaoskuste tasandil (Euroopa keeleõppe tasandid A2 - B1).

Selle suure eesmärgi saavutamiseks tuleb võõrkeelte õpetamise ja õppimi-

sega alustada varem, kui seda ette näeb meie Haridusministeeriumi riiklik õppekava (RÖK). Riikliku õppekava alusel tuleb alustada esimese võõrkeele õpetamist alles kolmandas klassis, kuendas klassis lisandub teine võõrkeel, s.t. Eesti koolides on kohustuslik õppida põhikoolis kaht võõrkeelt.

Samas on koolidele antud õigus teha muudatusi kooli õppekavas. Seda õigust oleme alates 1995. aastast kasutanud.

Esimese võõrkeele, saksa keele õpetamist/õppimist alustame teises klassis, kolmandas klassis lisandub sellele inglise keel, kuendas klassis kolmas võõrkeel, vene keel. Jätkates õpinguid keskkoolis, on lastel võimalus lisaks kolmele võõrkeelele õppida ka neljandat – soome keelt.

Sageli võib kuulda lastevanematelt, eriti alg- ja keskastmes, kartlikku küsimust: "Kas need keeled segamini ei lähe?"

7.B klassi õpilane Käti Pajula kirjutab: "Käisin kooliga esimest korda pärast neljandat klassi Saksamaal. Lübeckis on meie sõpruskool - Thomas Manni nime kandev gümnaasium. Elasin peredes, kus ei olnud enam abiks õpetajat. Sain hakkama! Põnev oli! Kui tuli saksa keelest puudu, võtsin abiks inglise keele ja vastupidi."

Tänavu septembris oli Käti koos 23 keskastme õpilasega juba teist korda Lübeckis ning loodab, et järgmisel õppeaastal on ta ka vastuvõtjate hulgas.

Nii nagu lapsed omandavad emakeelt - kuulates, matkides, liikudes, mängides, õpitakse ka võõrkeeli, eriti algastmes. Kaheteistkümnenda klassi neiud ja noormehed kinnitavad, et tänini on neil meeles artiklite mänguline õppimine.

3. klassis saksa keelele lisanduv inglise keel toetab saksa keele õppimist ning vastupidi. Ei ole vaja tunda hirmu, et keeled segamini lähevad.

Meie esimesed, 1995. aastal alustanud õpilased lõpetasid käesoleval aastal abituriumi, lõpuksamite tulemused olid riigeksamil head.

Mitme võõrkeele õppimise vajaduses on veendunud eranditult kõik 6.-12. klasside õpilased, kes mitmekeelsusprojekti õpivad. Kui osa kahtleb selles, et lasteaias võõrkeele õppimist alustada on liiga vara, siis algastmes kahe võõrkeele õppimise/õpetamise edukuses ei kahtle enam mitte keegi.

Abiturient Reet Männik kirjutas: "Die Grenzen meiner Sprachen sind die Grenzen meiner Welt. .... Je mehr wir Fremdsprachen beherrschen, desto intelligenter und erfolgreicher wir sind. Dabei dürfen wir aber unsere Muttersprache nicht vergessen." ("Minu keelte piirid on minu maailma piirid. Mida rohkem me võõrkeeli valdame, seda intelligentsemad ja edukamad me oleme. Seejuures ei tohi me loomulikult oma emakeelt unustada.")

Järeldused

- Juba algastmes suudavad lapsed õppida rohkem kui üht võõrkeelt.
- Võõrkeeled (saksa ja inglise keel) ei konkureeri, vastupidi, keelte üksteist toetaval ja väärtustaval õpetamisel kasvab õpetamise tulemuslikkus.
- Võõrkeelte õppimine põhikoolis annab õpilastele oskusi ja kogemuse õppida rohkem võõrkeeli nii gümnaasiumis kui ka täiskasvanuna.
- Õpilased tunnetavad, et eri võõrkeelte õppimine annab neile suuremad või-

Helgi Org,
saksa keele õpetaja-metoodik,
projekti eestvedaja 1995.aastast

malused elukutsevalikuks, õppimiseks ja töötamiseks Euroopas, muudab nad konkurentsivõimeliseks.

- Saksa keele õppimine juba keskastmes annab suuremad võimalused tulevastele kutsekooliõpilastele: praktika Saksamaal, Austrias ja Šveitsis.

Tänu mitmekeelsuse propageerimisele on tihenendud koostöö meie sõpruskoolide Thomas-Mann-Schule/Lübeck ning Ostalb-Gymnasium /Bopfingen vahel. Pärast neljandat klassi sõidame õpilastega esimest korda Saksamaale, seljakotis kahe võõrkeele – saksa ja inglise keele esimesed oskused ning teadmised. See vahetus on ette nähtud keskastme õpilastele. Kogemused on näidanud, et kui saksa keel suures erutuses ununeb, võtavad lapsed appi inglise keele ja kõige viimases hädas on ju abiks kehakeel.

Lõuna – Saksamaale Ostalb- Gümnaasiumi/Bopfingenisse sõidame igal suvel 9.-12. klasside õpilastega, septembris võtame sõpru vastu Loo Keskkoolis, sellel aastal juba neljateistkümnendat aastat.

Sellised vahetused arendavad silmaringi, süvendavad keeleteadmisi, loovad sõprussidemeid, mis tihti jäävad kestma ka pärast keskkooli lõpetamist.

Oleme ka juba aastaid edukalt osalenud Körber Fondi/Hamburg organiseeritud rahvusvahelistes ajalooalastes uurimistöodes, tutvustanud Saksamaal oma kodukohta ja Eesti ajalugu (näiteks laulev revolutsioon, küüditamine Jõe- lähtme vallas, kahe Hansalinna, Tallinna ja Lübecki ajaloo uurimine jne.).

Selliste projektide puhul on alati tähtis meeskonnatöö. Ja meeskonda kuuluvad lisaks erinevatele aineõpetajatele ka lapsevanemad, vanaemad ja vanaisad.

Meie kooli vilistlane, saksa keele õpetaja Inna Tomson aitab seda projekti vedada. Juba teist aastat töötab meie koolis Michael Kirschinger, kelle juured on Saksamaal, kuid Eestis elades on õpinud selgeks meie emakeele.

Seekordne lugu on mitmekeelsusprojekti positiivsetest tulemustest, kordaminekutest. Kuid on olnud ka probleeme ning tõenäoliselt jätkub neid tulevikuski. Mõnikord on tunne, et oleme hüüdnud häälled kõrbes ja see teeb projekti vedamise vahetevahel raskeks.

Oleme teinud koostööd vallavalitsusega ning üheskoos aru saanud, et mitmete keelte valdamine on hädavajalik selleks, et meie kooli lõpetajad tuleksid tulevikus edukalt toime mitte ainult Euroopa Liidus, vaid kogu maailmas. Alus sellele pannakse aga juba algklassides.

Väikese kooli suur sünnipäev

Väike rannaküla, mida kolmest küljest piirab meri, on ürikutes ära märgitud juba 1560.a. Kooliharidust hakati siin, Neeme külas andma 1897.a.

Koolimaja puudumisel olid koolitunnid erinevates rannataludes. Praegune maja valmis arhitekt A. Volbergi projekti järgi aastal 1936. Üks Neeme kooli õpetajatest, Grünthal, kes töötas Neemes aastatel 1922-1932, on öelnud järgmist: "Teile, noored sõbrad ja ka teistele soovitan oma vaimlise tasapinna tõstmise eest hoolitseda. On teie eesmärk kõigiti vääriline, aus, ärge vaadake selle peale, mis inimesed vahel ütlevad, nad ei tea teie eesmärki, oma puuduliste teadmistega ei suuda nad aru saada. Olge neile abiks hea nõuga, kandke oma meeles headust. "Kui oskame lugu pidada ilust, siis oskame endid hoida ka kõlvatuste eest."

Küllap on selle targa mehe mõtet järgides Neemes elatudki. Nüüd siis tänasessa päeva. Kooli 110. aastapäeva üritused said alguse kooli motokonkursi väljakuulutamise 25. septembril. 25. oktoobril, kooli juubelpäeval oli sisukas kava. Pidulikult kontsertaktusel kuulutati välja ka motokonkursi võitja - õpetaja Inga Korts-Laur. Kooli motoks on nüüdsest: ET OLLA SUUR, PEAB OLEMA VÄIKE. Eripriemia pälvis 6. klassi õpilane Sven Eris Kõllo. Kohtuti kooli kunagise vi-

listlase Elsa Laugassoniga. Viidi sünnipäevapärg Neeme kivi juurde, kus loeti loitsu ja kuulati sõnavõtte. Muidugi kuulus päeva juurde õnnitluste ja kingituste vastuvõtmine. Vallava-

litsuse poolt oli kingituseks ammu- ihaldatud teler, mille andis pidulikult üle meie vallavanem Ardo Lass. Pidulõppes kohvilauas muljeid vahetades ja möödunud koolipäevi meenutades.

Juubeliüritused jätkuvad 30. mail.

Õnnesoovidega kallile kooliperele
Maria-Marika Kurvet
marika@neemerahvamaja.ee

Minu kool

Ilus, suur on minu kool.

Kooli asukoht on Lool!

Ma kooli lähen rõõmuga,

sest seal on tore õppida.

Ma juba päris palju tean,

sest õpetajad väga head!

Ja mulle meeldib väga see,

et koolitee on lühike.

Georg Margus

Loo kooli 2a klass

Fotod: Peeter Hütt

Sirje Aava

Irja Kingsepp

Õpetaja Velve Lepp aukirja vastu võtmas. Vallavanem Ardo Lass õpetajaid tunnustamas.

Maimu Prööm

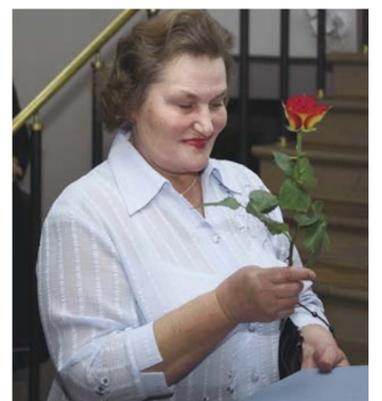
Kalli Hein

Annika Madisson

Svetlana Siltšenko

Helvi Hantson

Täis saal etendust nautimas

◀ "Tead, keda ma nägin!"

▶ Reelika Kivimaa abikaasaga

▶ Tiiu Kivirähk

▼ Maarika Kuurmann

▲ Vallavanem Ardo Lass ja abivallavanem Ilona Laido õpetajaid tervitamas. Urmas Pohlak abikaasaga

Rõõmsaid hetki õpetajate vastuvõtult Linnateatris

Õpetajad Tõnu Mändveer ja Erika Grossmann

Kiri õpetajale

ÕPETAJA ON MÕTTEMEE KANDJA AJA SÜGAVAIST LÄTETEST, VAIMUPÄRANDI EDASIANDJA UUE PÕLVKONNA KÄTESSE

Helgi Kruminš sai meie kolleegiks Jõelähtme koolis 1. septembril 1967. Aastatel 1973 – 1976 õpetas ta lapsi Paide lähedal Kolgi koolis, kuid seejärel tõi elutee ta tagasi Jõelähtme kooli. Siin on ta töötanud tänini, kuigi kool on muutunud vahepeal asukohta ja nime.

Helgi on sündinud Loksa-lähedases kalurikülä, kus karmid meretuuled on temast vorminud sihikindla ja tahtejõulise inimese.

Oma töös on Helgi olnud väga kohusetundlik, täpne ja püüdlik ning armastatud ja austatud nii õpilaste kui lastevanemate poolt. Tänu õpetaja heale tööle on inglise keel olnud läbi aastate populaarne ja jätkusuutlik õppeaine tema endiste

õpilaste kaudu.

Kallis õpetaja Helgi!

Minu esimene mälestus Sinust on vene keele tunnist. Mäletan, et Sul olid kaasas värvilised pildid ja mänguasjad. Arvata-vasti olin siis umbes teises või kolmandas klassis...

Järgmine mälupeht on juba viienda klassi inglise keele tunnist: „Minu thädi khäis thäna Tharthus!” (niimoodi hääldaksid inglased t-tähte eestikeelses lauses J). Ja oh seda susistamist ja pusistamist nende võõraste häälikutega! Aga Sinul, õpetaja, oli alati midagi põnevat ja huvitavat selle igava õppimise

vahele, küll laulukesi või naljakaid luuletusi, küll pilte ja muid materjale. Ja mis kõige olulisem, Sinu enda soe ja sõbralik isiksus muutis need tunnid minu lemmikuteks (kuidas müüdi oleksin ma juba seitsmendas klassis teadnud, et MINA LÄHEN ÜLIKOOLI INGLISE KEELT ÕPPIMA!). Sinu tunnid olid selleks piisav motivatsioon. Ja kui muid aineid sai ema-isa valvsa pilgu all õpitud, siis inglise keelt tahtsin alati ISE õppida.

Oled minu (ja ma usun, et paljude paljude teistegi) jaoks selline õpetaja, kelle klassi tahaksin ikka sisse astuda ja kasvõi 3 minutit vestelda. Ma ei ole tänuulik ainult hea keeleõppe eest Kostivere Põhikoolis, vaid ka motivatsiooni ja toetuse eest, mida Sa andsid selle keelekeelade edasi tegelemiseks. Eelkõige aga olen ma tänulik südamliku ja puhta sõbruse eest, mis kestab tänaseni. Kuldaväärt on need õpetajad, kes suudavad oma õpilasi niimoodi suunata ja motiveerida, olles pigem sõbrad ja vaimsed tejuhid kui

Pildil Helgi Kruminš ja Art Kuum.

karmid ja distantseerunud nõudjad.

Mina tean, et õpetajatööd ei saa teha ilma armastuse ja pühendumuseta. Vaid siis on see töö rahuldust pakkuv ja tulemusrikas.

Aitäh, et Sa oled jaganud minu ja paljude teistega oma rõõmsat ja säravat

isiksust, aitäh, et oled olnud minu õpetaja!

„A teacher affects eternity; he can never tell where his influence stops.”

(Henry Adams)

**Kõige tugevamate kallistustega
Kristiina**

Kes minevikku ei mäleta, elab tulevikuta

Nõukogude sümbollikaga väikebuss vuras 22. septembri varahommikul teraselt Kuusalust Jõelähtme poole, põigates vahepeal kõrvalteedele, et võtta peale tee ääres taskulambiga vilgutav välipuhveti müüjatar, juurdlust läbiviiv miilitsakapten, kokk Vasja ja keegi juhatausest.

Liikudes mööda Peterburi maanteed Tallinna poole, liitub kentsaka seltskonnaga veel huvitavaid tegelasi: kaunitarist uurija Ljuda, õpikumiline miilitsaseersant Seva, ema, isa, Dolzhanski, Zakirov, Valja.

Sellise kirju seltskonna on kokku kirjutanud vene noored näitekirjanikud vennad Vladimir ja Oleg Presnjakovid. „Ohvrit mängides” on Jõelähtme Lavagrupi poolt mängitud juba viiel korral, nüüd avanes võimalus etendust näitama minna ka Saaremaale, kus mõne aasta tagused kultuurisuhted taas üles soojendati. Tookord käis Leisi valla näitetrupp Jõelähtmes, nüüd oli kord vastukülaskäiguks.

Meie väiksesse nõukaaegse sümbollikaga seest ja väljast kaunistatud bussi pidi mahtuma ka lavakujundus, rekvisiidid ja kostüümid. Istusime seal üheteistkümnikesi kõik rõõmsalt

koos nagu omaaegses tillukeses kommunaal-korteris. Ilm soosis meresõitu ja varsti olimegi Saaremaa kadakasel pinnal. Küllastasime kohalikke vaatamisväärsusi ja otsisime üles õõbimispaiaga. Peatusime armsas koduses „Metsamajas”, mis võlus oma lihtsusega. Ei mingit europeenutsemist ega mullakamarani püüatud muru, vaid lihtsast köögis hubaselt pröksuv kamin ja eemal metsa ääres soojaks kõetud saun.

Laimjala Rahvamaja oli võõrustajana teinud omalt poolt kõik, et õhtune teatrisündmus õnnestuks. Käima oli pandud bussiring ja reklaamid rippusid Orissaareni välja. Kindlasti meelitas rahvast kohale ka Leisi oma kandi tüdruk Eigi Tali, kes nüüd juba ammu mandril elab ja lavalaudadel ilma teeb. Rahvast oli vastremontitud Laimjala rahvamaja saali tulnud sel õhtul tõepoolest korralikult. Etendus läks kenasti, isegi meie lavastaja Maie Ramjalg jäi seekord üldjoontes rahule. Just tema oli julgenud selle esialgu veidi kahtlustatavat tüki siiski mängukavva võtta. Etendus on humoorikas ja palju leidub seal tuttavat meie lähiminekust, sujuvalt jõutakse sündmustega tänapäeva ja mõtiskletakse, kas rahvusliku kultuuri säilimise pärast peaks muretsema või mitte.

Olgu veel lisatud, et sõit Saaremaale sai teoks tänu Jõelähtme Vallavalitsuse toetusele.

Merike Kahu,

salapärase minevikuga Jaapani naine

Raamatukogupäevad Jõelähtme vallas

2007. aasta 20.-30.oktoobrini toimunud vabariiklike raamatukogupäevade tunnuslauseks olid ekspresident ja kirjanik Lennart Meri lausunud sõnad: “Olgem avatud raamatute rahvas.”

Raamatukogupäevade avatüritus toimus 19. oktoobril Keila kultuurikeskuses ja need avas Eesti Kirjanike Liidu esimees Karl Martin Sinijärvi.

Jõelähtme vallas toimunud üritused olid suunatud lastele ja noortele, et tekitada juba varakult huvi lugemise vastu. Siiski sai oma osa ka täiskasvanud raamatusest. Tutvustati ja kutsuti üles kasutama raamatukogudevahelist veebipõhist otsingumootorit URRAM, mis aitab leida erinevatest raamatukogudest igasugust kirjandust ja annab infot raamatute laenuvõimalustest. Otsingumootoriga on Jõelähtme vallas liitunud kõik viis raamatukogu (www.lugeja.ee). Pisemate lugejate “koolitusreis”

algas 16. oktoobril, mil Kostivere põhikooli 1. klass külastas kohaliku raamatukogu. Kahel järgmisel päeval tutvusid 5. ja 6. klasside õpilased raamatukogus raamatute paigutus- ehk nn. kümnendliigitussüsteemiga. 7. klassi rühmatöö võistlusülesandeks oli leida olemasolevatest allikatest kirjalikke ülestähendusi rahvapärimestest Jõelähtme valla ja selle lähimõbruse kohta. Toimusid ka 8.-9. klassi raamatukogutunnid, tutvumaks URRAMI otsingusüsteemiga. Eriti vahva oli aga algklassidele mõeldud lugemisõhtu, mis oli pühendatud Astrid Lindgreni 100. sünniaastapäevale. Seal saadi targemaks mõnegi huvitava seiga võrra tipplastekirjaniku pikast ja põnevast elust. Loomulikult kuulati ja loeti ette juttu Lindgreni maailmakuulsatest teostest.

Raamatukogunädala lõpetuseks võeti mõõtu kiir- ja ilulugemises, kus parimateks osutusid Silja Ruus, Markus Käärik, Henry Piralli ja Kati Jürgens. Neist viimane valiti Harjumaad esindama ka 14. novembril (A.Lindgreni sünnipäev) Rootsli suursaadkonnas toimuvale ettelugemise konkursile.

Loo raamatukogu ja kultuuri-

keskuse ühisüritusena toimus 17. oktoobril kohtumisõhtu kirjanik Heino Kiiigega. Kirjandusnädala raames tehti kokkuvõtteid Eesti kirjanduse laenuvõtte sagedusest ja populaarsusest lugejate hulgas. Loo raamatukogus avati ka Astrid Lindgreni 100. sünniaastapäeva pühendatud näitus.

Raamatukogunädalal kolis vastremontitud ruumidesse ka Jõelähtme raamatukogu. Uued ruumid asuvad nüüd vallamaja esimesel korrusel ja loodetavasti on see mugavam ka külalistajatele.

30. oktoobril külastas Jõelähtme valla juhtkond kõiki meie raamatukogusid. Heade soovide ja tagasihoidlike kingituste üleandmise käigus kõneldi raamatukogutöötajate muredest ja rõõmudest. Vallaametnikele sai selgeks nii mõnigi uus või siiani varjus olnud probleem, mille lahendamiseks anname edaspidi omalt poolt parima. Soovime arukaid lugejaid kõigile raamatukogutöötajatele ja meenutame valla elanikele, et meie viit raamatukogu võib külastada ka väljaspool raamatukogupäevi.

Priit Põldma,

kultuuri ja spordi vanemspetsialist

Kirjanduslik kolmapäev Lool

Kõige eest, mis minus on head, võlgnen ma tänu raamatule. M. Gorki

Tuleb tuttav ette, eks ole! Just samal ajal, kui Tallinnas Kirjanike Maja musta laega saalis algas käesoleva hooaja esimene üritus, kogunes Loo kultuurikeskuse valge laega saali toatäis selle põlvkonna kirjandushuvilisi, kellele eelpool toodud tsitaat kooliajast tuttav. Õhtu peategelaseks oli raamat, eesti raamat, ning seda oli kutsutud kinnitama auväärne kirjanikuhärra Heino Kiik.

Vestlusring kulges esialgu tasapisi ja küsimuste toel, edasi arenedes ja jul-

gust kogudes jätkus juba raamat-haaval. Üksipulgi sai läbi arutatud Maria Siberimaalt, Tondiõõmaja ja muidugi Jaapanlanna. H. Kiige Maailmaviljad ja Taimetark on juba aastakümneid paljude lugejate ja aiandushuviliste lemmikraamatud. Kirjamees, kes kevadel tähistas oma 80ndat sünnipäeva, on praegugi suurepärase vormis - energiline, sõbralik ja jutualdis. Siiani annab ta välja oma mälestusteraamatuid, mis kirjutasid ladusa sule ja erilise, just H. Kiigele omase aususe ja soojusega. Külakostiks

oli kirjanik kaasa toonud lauataie raamatuid, mis kohe kõik omaniku leidsid. Otsemaid moodustas kirjanikuhärra laua juurde looklev elav järjekord – kõik soovivad said raamatuse ka isikliku pühenduse ja autogrammi.

Kirjanik kinkis riulitäie oma raamatuid Loo raamatukogule. Nii saavad taas kõik Heino Kiige mälestusteraamatuid lugeda ja muljeid värskendada.

Kai Mürsepp

Teade

Jõulutoetuse üleandmiseks palub valla sotsiaalosalakond üle 70-aastastel valla elanikel teatada oma panga arveldusarve number.

Tel. 6054 860 või 605 4880.

Peeter Hütt

Tervisenädal Kostivere lasteaias

Kostivere lasteaias toimus 24.-28.septembril tervisenädalal.

Nädal algas karastamispäevaga. Peale teadmiste said lapsed sel päeval ka ühe karastava jääkommi, misjärel nii mõnigi laps tegi suured silmad. Nädala jooksul toimus hulganisti üritusi, ikka hea tervise nimel. Vanem rühm käis Tervishoiu-museumis, teised said lihtsalt teadmisi

tervishoiust. Käisime külas ka Kostivere eakatel ja uurisime, milles peitub nende pikaealisuse saladus. Tegime juurvilja- ja puuviljasalatit, samuti tervislikke võileibu. Lastele meeldis kokaamet nii väga, et võileiva tegemine lõppes alles siis, kui järele ei jäänud enam midagi, isegi leib sai otsa.

Nädalale pani punkti spordiõhtu koos vanematega. Terve päeva olid lapsed elu-vuses eelseisva ürituse pärast ja kurvastusi need, kes pidid varem ära minema või

kelle vanemad ei saanud tulla. Kes aga paljuki ei pidanud koos lapsega õues sportida, siis tegutsemist jagus siin kõikidele. Kui vaid nii vara poleks pimedaks läinud! Suur tänu osavõtjatele ja tegijatele! Loodame, et sellest mõnusast õhtust sai igaüks peale diplomi ja auhinna midagi ka hingele.

Marjet Salmar

Kostivere lasteaia juhataja asetäitja õppe- ja kasvatustöö alal.

Huvitavad üritused Loo Lasteaias Pääsupesa

Septembrikuu viimasel nädalal lasteaias korraldatud sügisnäitusel võis näha erinevatest sügisestest materjalidest meisterdatud loomi.

Näituse pealkiri "Sügis loomariigis" andis lapsevanematele ja lastele mõtteainet ning leidlikkusest materjalide valikul, ideede teostamisest. Esimest korda sel sügisel otsustati ka paremaid töid esile tuua. Seitsmeliikmeline komisjon otsustas premeerida Rukkilille rühma kõige rohkemvõlulise esitatud tööde eest ja perekond Vatmanni töö eest *Sii!* kui kõige originaalsemat ja teemakohasemat tööd. Välja anti ka eripreemia leidlikkuse eest perekond Tiiksaarele töö eest *Kartulivissi*.

Sügis annab oma värvikülluse ja huvitavate looduslike materjalidega võimaluse leidlikul ja looval tegijal oma ideid ka teistele eksponeerida.

Oktoobri teisel nädalal toimus Loo Lasteaias traditsiooniliselt leivanädal. Igasse päeva jätkus mõtteid ja tegemisi. Kõpsetati kakukesi, meisterdati meeolukaid võileibu. Iga laps kujundas oma isuäratava võileiva, mida uudistasid laste-

aia suured ja väikesed. Neljapäeval lahendasime saalis ühiselt seinale kujundatud ristsõna, mille võtmeks oli RUKKILEIB. Vaatasime õppefilm sellest, kuidas leivatööstuses leiba valmistatakse. Saali astudes jõudis iga siseneja nina kinni püüda erinevate leibade ja saiade lõhna. Lapsed said proovida erinevaid tooteid.

18. oktoobril tähistati Loo Lasteaia 43. sünnipäeva Pipi pannkoogipeoga. Värvikirevate õhupallidega kaunistati saalilagi. Tordi sisse põlema süüdatud 43 küünla tule valgel sisenesid lasteaia suured ja väikesed saali. Juhataja õnnitles kõiki ja Kassipere rühma lapsed laulsid rõõmsalt Pipi laulu. Tantsiti ka Pipi tantsu. Ükski sünnipäev pole päris sünnipäev, kui külalisi pole kutsutud. Meie lasteaia sünnipäevapeole tulid vallavanem Ardo Lass ja abivallavanem Ilona Laido kingitusega, suure televiisoriga.

Kõikidele rühmadele kingiti Pipi maasikamoosi purk ja lõbus pannkoogisöömine algaski.

Kui saalis trall lõppes, võttis iga õpetaja rühma kaasa õhupalle. Lapsed kirjutasid pallidele oma ja rühma nimed. Õues lasti õhupallid ilusaid soovide mõeldes kõrgele taeva poole lendu.

Meil oli rõõmus ja südamlilik sünnipäev.

Loo Lasteaia muusikaõpetaja
Evelin Hall

Kui laps ei mahu lasteaeda

Praegu on Jõelähtme valla lasteaiadades järjekorras kokku 176 last.

Vald pakub alternatiivina kompensatsiooni nii eralasteaiades käivatele lastele kui ka lapsehoiuteenust kasutavatele peredele. Käesoleval aastal on kompensatsiooni suurus kuni 2000 krooni kuus.

Eralasteaiad

Eralasteaias käimist on peetud ekslikult rikaste vanemate võsukeste eeliseks. Tegelikult toetab enamik kohalikke omavalitsusi peresid, kelle lapsed mingil põhjusel ei ole mahtunud munitsipaalasteaia nimekirja. Meie vallast nimetatud toetuse saamiseks peab laps olema rahvastikuregistri andmetel Jõelähtme valla elanik ning edasise teeb juba lasteaastus ise (toetuse taotlemine ning maksimine toimub lasteaastuse ning vallavalitsuse vahelise arveldamise teel). Vanematel tuleb vaid eralasteaia teavitada toetuse olemasolust kohalikus omavalitsuses. Siiski ei ole mitte kõik eralasteaiad kehtivat koolitusluba, arengukava ning muid vajalikke dokumente, mistõttu ei kuulu nad toetuste saajate hulka. Seega on mõistlik eelnevalt küsida, kas lasteaed, kuhu laps panna soovitakse, kuulub doteeritavate lasteaastute nimekirja.

Lapsehoiuteenused

Üheks alternatiiviks munitsipaalasteaiale on erinevad lapsehoiuteenused. Tallinnas on mitmeid lastekeskusi, kuhu saab lapse hoiule jätta. Vald maksab lapsehoiuteenuse toetust tingimusel, et nii lapseva-

nem kui ka laps on alates jooksva aasta 1. jaanuarist registreeritud Jõelähtme valla elanikuks ning teenust pakkuvas asutuses omab maavanema väljastatud kehtivat tegevusluba. Teenust võib pakkuja ka füüsilisest isikust ettevõtja, kuid ka siin on vajalik tegevusloa olemasolu. Lisatingimusena peab lapsehoiuteenust kasutava pere laps olema mõne munitsipaalasteaia järjekorras ning ei tohi olla mõne lasteaastuse nimekirjas. Vanemahüvitisega paralleelselt lapsehoiuteenuse toetust ei maksta.

Puudega laste päevahoid

Raske ja sügava puudega laste päevahoiuks on riik eraldanud 2580 krooni iga puudega lapse kohta ehk 120 tundi lapsehoiuteenust. Tõsi küll, vanem peab ise leidma teenuse pakkuja, kuid valla sotsiaal-osakonnast võib alati nõu küsida.

Lisainfot toetuste taotlemise, määramise ning väljamaksmise kohta on võimalik saada aadressil www.joelahtme.ee, alajaotuse sotsiaalhoolekanne alt.

Lapsehoidja koolitus

Kuna Jõelähtme vallas ei ole seni tühtki eralasteaia, samuti puuduvad meil tegevusloaga lapsehoidjad, oleme valmis jätkuvalt soovijaid suunama lapsehoidja koolitusele. Kel on huvi, helistagu numbril 6054860. Järgmine koolitus peaks toimuma Tallinna Pedagoogilises Seminaris kevadsemestril. Koolituse maht on 160 tundi.

Evelin Murekas
sotsiaal-osakonna juhataja
tel.6054860

Ühistegevusega jõuame palju

Pool kilomeetrit enne Saha küla jääb paremale poole teeäärsele kõrgendikule Saha kabel. Saha kabel on vanim tervena säilinud keskaegne kivikabel maal.

Seda ümbritsev kalmistu rajati koos ehitamisega tõenäoliselt 1220. a. Legendi kohaselt olevat kabeli ehitanud kolm kaupmeest, kes merehädas olles näinud kaugel rannas suurt pihlakat ja töötanud pääsemise korral sinna kabeli ehitada, mida nad ka teinud.

Praeguse kabeli ehitasid Tallinna meistril 15. sajandi teisel veerandil, suulise traditsiooni järgi üheaegselt Padise kloostriga. Kabel restaureeriti aastatel 1968-1971.

Kabelit ümbritseb Saha surnuaed. Sinna on alates aegade hämarusest maetud lahkunuid nii lähedalt kui kaugelt.

Usun, et kõigil Saha küla elanikel on oma eriline suhtumine küla kabelisse ning surnuaeda. Puhkavad ju seal paljud meie esivanemad.

Nii ei olegi midagi imeks pandavat selles, et kui Saha küla eestseisusel koos Jõelähtme koguduseõpetaja Margus Kirjaga tekkis septembrikuu lõpus mõte korraldada Saha surnuaia koristustalgud, hakati ka kohe tegutsema. Külaelanikele pandi teated postkastidesse ning üldteade teadetaksti kaudu.

13. oktoobri hommik oli karge ja päikesepaisteline. Kui veel eelmisel päeval oli hinges kartus, et raju ilma tõttu võib kogu kena üritus soiku jääda, siis nüüd säras taevast päike. Ega muud kui tööriided selga, rehade ämbriid-saed-prügikotid autosse ning minu pere sättis ennast kabeliaeda teele. Juba eemalt oli näha lõkkesuitsu ning mitukümmend askeldavat inimest ja rahvast tuli aina juurde. Nagu imevõlud leidis iga tulija endale just selle õige, jõukohase töö. Naised-lapsed rehtsesid ja puhastasid kiviaeda, meespere korras metsikuks kasvanud puud ning saatis lõkkesse ümber kiviaia lakkama hakanud võsa.

Kohale oli tulnud ka päris pisikeste lastega, kes sel ajal, kui vanemad kabeliaeda korrasid, vankris värskes õhus oma lõunainakut tegid. Varavalgest saadik olid kibedas töötuhinas ka 75-aastane Linda-

Lorette, 77-aastane Ilmi ja 78-aastane Leo, kes lõpetasid koos viimaste koristajatega.

Kui hommikust oli saanud lõuna ning pea pool kabeliaia korras, kogunesime keha kinnitama. Söögilaua eest oli hea seisnud Jõelähtme koguduse ning MTÜ Saha Küla Seltsi rahvas. Juttu oleks kohvilauas ju pikemakski jätkunud, aga talgulistele oli kindel soov kogu kabeliaeda korda teha.

Päeva lõpus kokkuvõtteid tehes selgus, et koristustöödel läi kaasa 41 inimest, neist 25 Saha külast. Sai ilmaasju arutatud oma küla elanikega, keda praeguse kiire elutempo juures vast paar korda nädalas põgusalt trehivad. Kõlama jäi mõte, et selliseid talgud tuleks teha veelgi. Näiteks tuleval kevadel meie külas asuvas Hiie-metsas, kus vajaks rägastikust välja puhastamist Hiiekivi, mille asukohta paljud külaelanikud ehk ei teagi.

On ju meie, Saha küla elanike põhimõtteks elada eesise kombineeritud tänapäevaste vahenditega. Olles vastuvõtlikud mõistlikele uuendustele, hoiame korras siin enne meid elanud külaelanike pärandit.

MTÜ Saha Küla Seltsi nimel
Made Varul

erakogu

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU
M Ä Ä R U S

Jõelähtme 30. oktoober 2007 nr. 83

Jõelähtme valla 2007. aasta eelarve muudatus

Määrus antakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 1 ja § 38, valla- ja linnaeelarve seaduse § 12 lg 1 ja 3, Jõelähtme valla põhimääruse § 67 lg 1 ja 2 ning § 68 lg 1 ja 2, Jõelähtme Vallavolikogu 31.01.2007 määruse nr 49 "Jõelähtme valla 2007. aasta eelarve kinnitamine", Jõelähtme Vallavolikogu 28.08.2007 määruse nr 74 "Jõelähtme valla 2007. aasta I lisaeelarve vastuvõtmine" alusel ning tulenevalt Jõelähtme Vallavalitsuse, volikogu majandus- ja rahanduskomisjoni ja volikogu liikmete ettepanekust.

§ 1. Kinnitada Jõelähtme valla 2007. aasta eelarve muudatused vastavalt lisale.
§ 2. Määrus jõustub 12. novembril 2007.

Art Kuum
Volikogu esimees

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU
M Ä Ä R U S

Jõelähtme 30. oktoober 2007 nr. 84

Jõelähtme Vallavolikogu keskkonna- ja muinsuskaitse komisjoni põhimääruse muutmine

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 47, Jõelähtme valla põhimääruse § 45-47 alusel.

§ 1. Muuta vallavolikogu keskkonna- ja muinsuskaitse komisjoni põhimääruse § 5 lg 1 ja sõnastada see alljärgnevalt:

"§ 6. Komisjoni kohustused

(1) Komisjon vaatab talle suunatud küsimuse läbi ja annab seisukoha hiljemalt ühe kuu jooksul."

§ 2. Määrus jõustub 05. novembril 2007.

Art Kuum
Volikogu esimees

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU
M Ä Ä R U S

Jõelähtme 30. oktoober 2007 nr. 85

Avaliku ürituse loa taotluse blanketi kinnitamine uues redaktsioonis

Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 3 p 2, Jõelähtme Vallavolikogu

M Ä Ä R A B:

§ 1. Kinnitada Avaliku ürituse loa taotluse blankett vastavalt lisale nr 1.

§ 2. Tunnistada kehtetuks Jõelähtme Vallavolikogu 30. septembri 2003.a. määrusega nr. 22 "Avaliku korra eeskirja peatükiga III" täiendamise kinnitatud Avaliku ürituse loa taotluse blankett".

§ 3. Määrus jõustub 12. novembril 2007.

Art Kuum
Volikogu esimees

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU
O T S U S

Jõelähtme 30. oktoober 2007 nr 275

Loo Keskkooli kinnistu osa kasutusse andmine

Vallal on vajadus parandada põhi- ja keskhariduse kvaliteeti ning sportimisvõimaluste kättesaadavust.

On valminud OÜ ESPLAN töö nr 0635, mis näeb ette Loo Keskkooli kinnistule staadioni ehitamist.

OÜ Jõelähtme Varahaldus on Jõelähtme valla täisosalusena osaühing, mille põhikirjaliseks tegevusalaks on ka kinnisvara arendus, kinnisvaraga seotud teenused ja nende vahendamine.

Kuna vallale kuulub vastava eesmärgiga loodud ettevõtte, on otstarbekas staadioni rajamine ja finantseerimine korraldada osaühingu Jõelähtme Varahaldus poolt. Et osaühing Jõelähtme Varahaldus saaks õiguse vajalike toimingute tegemiseks tuleks anda staadioni rajamiseks mõeldud Loo Keskkooli kinnistu osa nimetatud ettevõtte kasutusse – rendile. Kuna tegemist ei ole niivõrd kasumit taotleva projektiga, vaid vallale pandud kohustuste (kooliharidus ja sportimisvõimalused) täitmise kvaliteedi parandamisega, antakse kinnistu osa rendile tingimustel, mis arvestaksid nii piirkonna turuhinda kui ka kinnistu osale planeeritud ja sellest tulenevaid rentniku kohustusi.

Lähtudes eelöeldust, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 2, Jõelähtme valla põhimääruse § 6 lg 2 alusel, võttes arvesse Jõelähtme vallavara valitsemise korra § 12 lg 1 p 1 ja lg 2, § 13 lg 1 p 1, § 14 lg 1 p 2, § 16 lg 1 p 1, lg 2, lg 4, lähtudes vajadusest parandada Jõelähtme vallas põhi- ja keskkhariduse kvaliteeti ning sportimisvõimaluste kättesaadavust, Jõelähtme Vallavolikogu

O T S U S T A B:

1. Anda Loo Keskkooli kinnistust, registriosa nr 11785002 katastritunnusega 24504:003:0674, osa ca 13 050 m² (vastavalt lisatud plaanil näidatud piiratud ala) osaühingule Jõelähtme Varahaldus (äriregistri kood 10421599) 15 aastaks kasutusse staadioni rajamise (vastavalt OÜ ESPLAN töö nr 0635) eesmärgil.

2. Punktis 1 sätestatud ja staadioni rajamise finantseerimise tingimustest lähtuvalt Jõelähtme Vallavalitsusel määratleda Loo Keskkooli kinnistu osa rendilepingu konkreetset tingimused ja sõlmida osaühinguga Jõelähtme Varahaldus vastavasisuline rendileping.

3. Otsus jõustub teatavastegemisest.

Art Kuum
Volikogu esimees

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU
O T S U S

Jõelähtme 30. oktoober 2007 nr 276

Isiklik kasutusõigus Kullamäe tee lõik 6 kinnistul

Võttes aluseks asjaõigusseaduse § 225, 226 ja 228, asjaõigusseaduse rakendamise seaduse § 152 lg 2, Jõelähtme vallavara valitsemise korra ning AS ELPEC (OÜ Jaotusvõrk volitatud esindaja) poolt esitatud taotluse, Jõelähtme Vallavolikogu

O T S U S T A B:

1. Sõlmida Jõelähtme vallas Kullamäe külas Jõelähtme valla maaüksusel Kullamäe tee lõik 6 (katastritunnus 24505:001:0791, kinnistu registriosa nr 11140302, pindala 320 m², koormatav pindala 66 m²) isikliku kasutusõiguse leping OÜ Jaotusvõrk kasuks 0,4 KV maakaabelliini rajamiseks, remontimiseks, hooldamiseks või muul viisil eksploateerimiseks, mis on vajalik elektrivõrgu talituse tagamiseks, vastavalt lisale nr 1.

2. Isiklik kasutusõigus on tasuline ja seatakse tähtajatult.

3. Volitada isikliku kasutusõiguse lepingut sõlmima Jõelähtme valla esindajana vallavanem Ardo Lass.

4. Isikliku kasutusõiguse seadmisega kaasnevad notariaalsed kulutused ja riigilõivu tasub OÜ Jaotusvõrk.

5. Otsus jõustub teatavastegemisest.

Art Kuum
Volikogu esimees

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU
O T S U S

Jõelähtme 30. oktoober 2007 nr 277

Jõelähtme valla Ruu küla Kõrre kinnistu detailplaneeringu kehtestamine

Juhindudes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 2, planeerimiseseaduse § 24 lg 3, Jõelähtme valla ehitusmääruse § 3 p 3, Jõelähtme Vallavolikogu

O T S U S T A B:

1. Kehtestada Ruu küla Kõrre kinnistu detailplaneering vastavalt Tiit Kaljundi Projektgrupp poolt koostatud tööle. Detailplaneeringu eesmärk on 27 väikealamukrundi planeerimine, viie üldmaa krundi moodustamine, ühe tootmismaa krundi moodustamine ning moodustatavatele kruntidele ehitusõiguse ulatuse ja hoonestustingimuste määramine. Planeeritava ala suurus on 10 ha.

2. Detailplaneeringu järgsete teede ning tehnovõrkude ja rajatiste väljaehitamise tagab ehitusloa taotleja vastavalt 01. oktoobril 2007 sõlmitud lepingule nr. DP-298/07.

3. Otsust on võimalik vaidlustada Tallinna Halduskohtus ühe kuu jooksul arvestades otsuse teatavastegemisest.

4. Otsus jõustub teatavastegemisest.

Art Kuum
Volikogu esimees

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU
O T S U S

Jõelähtme 30. oktoober 2007 nr 278

Jõelähtme valla Loo aleviku Kalle kinnistu detailplaneeringu kehtestamine

Juhindudes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 2, planeerimiseseaduse § 24 lg 3, Jõelähtme valla ehitusmääruse § 3 p 3, Jõelähtme Vallavolikogu

O T S U S T A B:

1. Kehtestada Loo aleviku Kalle kinnistu

detailplaneering vastavalt OÜ LOOB poolt koostatud tööle nr. ADP-25, millega on kavandatud ca 3,23 ha pindalaga kinnistule ärimaa krundi moodustamine.

2. Detailplaneeringu järgsete teede ning tehnovõrkude ja rajatiste väljaehitamise tagab ehitusloa taotleja vastavalt 01. oktoobril 2007 sõlmitud lepingule nr. DP-298/07.

3. Otsust on võimalik vaidlustada Tallinna Halduskohtus ühe kuu jooksul arvestades otsuse teatavastegemisest.

4. Otsus jõustub teatavastegemisest.

Art Kuum
Volikogu esimees

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU
O T S U S

Jõelähtme 30. oktoober 2007 nr 279

Kallavere küla Kaarli kinnistu detailplaneeringu kehtestamine

Juhindudes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 2, planeerimiseseaduse § 24 lg 3, Jõelähtme valla ehitusmääruse § 3 p 3, Jõelähtme Vallavolikogu

O T S U S T A B:

1. Kehtestada Kallavere küla Kaarli kinnistu detailplaneering vastavalt Hedolink OÜ poolt koostatud tööle nr. 1306, millega on kavandatud ca 3,23 ha pindalaga kinnistule kuue elamumaa krundi moodustamine.

2. Detailplaneeringu järgsete teede ning tehnovõrkude ja rajatiste väljaehitamise tagab ehitusloa taotleja vastavalt 14. august 2007.a. sõlmitud lepingule nr. 248/07.

3. Otsust on võimalik vaidlustada Tallinna Halduskohtus ühe kuu jooksul arvestades otsuse teatavastegemisest.

4. Otsus jõustub planeeringu tellijale teatavastegemisest.

Art Kuum
Volikogu esimees

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU
O T S U S

Jõelähtme 30. oktoober 2007 nr 280

Kullamäe küla Kullamaa maaüksuse detailplaneeringu koostamise algatamine ja lähteülesande kinnitamine

Jõelähtme valla üldplaneeringu kohaselt asub detailplaneeringuks taotletav maaala metsaalal, mille tõttu üldplaneeringust tulenev minimaalne elamukrundi suurus on 7000 m². Kullamaa maaüksuse suurus on üldplaneeringu nõuetest väiksem. Algatav detailplaneering on üldplaneeringut muutev. Juhindudes ülaltoodust ja võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 2, planeerimiseseaduse § 10 lg 5 ja 6, Jõelähtme valla ehitusmääruse § 3 p 5 ja 6, Jõelähtme Vallavolikogu

O T S U S T A B:

1. Algatada Jõelähtme valla Kullamäe küla Kullamaa maaüksuse detailplaneeringu koostamine. Planeeritava maaüksuse suurus on 5864 m². Detailplaneeringu

eesmärk on olemasoleva maatulundusmaa sihtotstarbe muutmine elamumaaks. Planeeringuga määratakse krundi ehitusõiguse ulatus ja hoonestustingimused.

2. Kinnitada Jõelähtme valla Kullamäe küla Kullamaa maaüksuse detailplaneeringu lähteülesanne vastavalt lisale.

3. Otsus on vormistatud kolme võrdse juriidilise jõuga originaaleksemplarina, millest üks antakse detailplaneeringu algatamise taotlejale, teine säilitatakse valla kantseleis ning kolmas valla maa- ja planeerimisosakonnas.

4. Otsus jõustub planeerimisseaduse § 10 lg 6 kohase lepingu jõustumise hetkest.

Art Kuum

Volikogu esimees

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Jõelähtme 30. oktoober 2007 nr 281

Kullamäe küla Ojamäe II maaüksuse detailplaneeringu koostamise algatamine ja lähteülesande kinnitamine

Jõelähtme valla üldplaneeringu kohaselt asub detailplaneeringuks taotletav maaala metsaalal, mille tõttu üldplaneeringust tulenev minimaalne elamukrundi suurus on 7000 m². Ojamäe II maaüksuse suurus on üldplaneeringu nõuetest väiksem. Algatav detailplaneering on üldplaneeringut muutev.

Juhindudes ülaloodust ja võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 2, planeerimisseaduse § 10 lg 5 ja 6, Jõelähtme valla ehitusmääruse § 3 p 5 ja 6, Jõelähtme Vallavolikogu

OTSUSTAB:

1. Algatada Jõelähtme valla Kullamäe küla Ojamäe II maaüksuse detailplaneeringu koostamine. Planeeritava maaüksuse suurus on 5500 m². Detailplaneeringu eesmärk on olemasoleva maatulundusmaa sihtotstarbe muutmine elamumaaks. Planeeringuga määratakse krundi ehitusõiguse ulatus ja hoonestustingimused.

2. Kinnitada Jõelähtme valla Kullamäe küla Ojamäe II maaüksuse detailplaneeringu lähteülesanne vastavalt lisale.

3. Otsus on vormistatud kolme võrdse juriidilise jõuga originaaleksemplarina, millest üks antakse detailplaneeringu algatamise taotlejale, teine säilitatakse valla kantseleis ning kolmas valla maa- ja planeerimisosakonnas.

4. Otsus jõustub Planeerimisseaduse § 10 lg 6 kohase lepingu jõustumise hetkest.

Art Kuum

Volikogu esimees

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Jõelähtme 30. oktoober 2007 nr 282

Koogi küla Laageri I, Kasesalu, Teetsi I, Rüngase, Nabra, Paemurru II, Saarmakeele, Haavamäe maaüksuste ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamine ja lähteülesande kinnitamine

Jõelähtme valla üldplaneeringu kohaselt asub detailplaneeringuks taotletav maaala hajaasustuses, kaitsemetsaga kaetud looduslikul alal. Taotletav detailplaneeringu algatamise taotlus teeb ettepaneku äri- maa kruntide moodustamiseks. Algatav detailplaneering on üldplaneeringut muutev.

Juhindudes ülaloodust ja võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 2, planeerimisseaduse § 10 lg 5 ja 6, Jõelähtme valla ehitusmääruse § 3 p 5 ja 6, Jõelähtme Vallavolikogu

OTSUSTAB:

1. Algatada Jõelähtme valla Koogi külas Laageri I, Kasesalu, Teetsi I, Rüngase, Nabra, Paemurru II, Saarmakeele, Haavamäe maaüksuste ja lähiala detailplaneeringu koostamine. Planeeritava ala suurus on ca 18 ha. Detailplaneeringu eesmärk on kinnistute sihtotstarvete täpsustamine ja juurdepääsuteede ning trasside lahendamise. Planeeringuga määratakse kruntidele võimalikud ehitusõiguse ulatused ja hoonestustingimused.

2. Kinnitada Jõelähtme valla Koogi külas Laageri I, Kasesalu, Teetsi I, Rüngase, Nabra, Paemurru II, Saarmakeele, Haavamäe maaüksuste ja lähiala detailplaneeringu lähteülesanne vastavalt lisale.

3. Otsus on vormistatud kaheksa võrdse juriidilise jõuga originaaleksemplarina, millest kuus antakse detailplaneeringu ala maaomanikele, seitsmes säilitatakse valla kantseleis ning kaheksas valla maa- ja planeerimisosakonnas.

4. Korraldus jõustub planeerimisseaduse § 10 lg 6 kohase lepingu jõustumise hetkest.

Art Kuum

Volikogu esimees

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Jõelähtme 30. oktoober 2007 nr 283

Ruu küla Männiku 2, Männiku 3, Männiku 5 maaüksuste ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamine ja lähteülesande kinnitamine

Jõelähtme valla üldplaneeringu kohaselt asub detailplaneeringuks taotletav maaala hajaasustuses. Taotletav detailplaneeringu algatamise taotlus teeb ettepaneku uue tiheasustusalala moodustamiseks. Algatav detailplaneering on üldplaneeringut muutev.

Juhindudes ülaloodust ja võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 2, planeerimisseaduse § 10 lg 5 ja 6, Jõelähtme valla ehitusmääruse § 3 p 5 ja 6, Jõelähtme Vallavolikogu

OTSUSTAB:

1. Algatada Jõelähtme valla Ruu küla Männiku 2, Männiku 3, Männiku 5 maaüksuste ja lähiala detailplaneeringu koostamine. Planeeritava ala suurus on ca 13,78 ha. Detailplaneeringu eesmärk on olemasoleva maatulundusmaa kinnistu sihtotstarbe muutmine ja elamukruntide moodustamine. Planeeringuga määratakse kruntidele ehitusõiguse ulatus ja hoonestustingimused. Planeeringuga lahendatakse juurdepääsud planeeritavatele kruntidele.

2. Kinnitada Jõelähtme valla Ruu küla Männiku 2, Männiku 3, Männiku 5 maaüksuste ja lähiala detailplaneeringu lähteülesanne vastavalt lisale.

3. Otsus on vormistatud kolmes võrdse juriidilise jõuga originaaleksemplarina, millest üks antakse detailplaneeringu algatamise taotlejale, teine säilitatakse valla kantseleis ning kolmas valla maa- ja planeerimisosakonnas.

4. Otsus jõustub planeerimisseaduse § 10 lg 6 kohase lepingu jõustumise hetkest.

Art Kuum

Volikogu esimees

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Jõelähtme 30. oktoober 2007 nr 284

Manniva küla Rohtla maaüksuse detailplaneeringu koostamise algatamine ja lähteülesande kinnitamine

Jõelähtme valla üldplaneeringu kohaselt asub detailplaneeringuks taotletav maaala metsaalal, mille tõttu üldplaneeringust tulenev minimaalne elamukrundi suurus on 7000 m². Kullamaa maaüksuse suurus on üldplaneeringu nõuetest väiksem. Algatav detailplaneering on üldplaneeringut muutev.

Juhindudes ülaloodust ja võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 2, planeerimisseaduse § 10 lg 5 ja 6, Jõelähtme valla ehitusmääruse § 3 p 5 ja 6, Jõelähtme Vallavolikogu

OTSUSTAB:

1. Algatada Jõelähtme valla Manniva küla Rohtla maaüksuse detailplaneeringu koostamine. Planeeritava ala suurus on 2961 m². Koostatava detailplaneeringu eesmärk on olemasoleva maatulundusmaa kinnistu sihtotstarbe määramine. Planeeringuga määratakse võimaliku ehitusõiguse ulatused ja hoonestustingimused.

2. Kinnitada Jõelähtme valla Manniva küla Rohtla maaüksuse detailplaneeringu lähteülesanne vastavalt lisale.

3. Korraldus on vormistatud kolmes võrdse juriidilise jõuga originaaleksemplarina, millest üks antakse detailplaneeringu algatamise taotlejale, teine säilitatakse valla kantseleis ning kolmas vallavalitsuse maa- ja planeerimisosakonnas.

4. Korraldus jõustub planeerimisseaduse § 10 lg 6 kohase lepingu jõustumise hetkest.

Art Kuum

Volikogu esimees

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Jõelähtme 30. oktoober 2007 nr 285

Vallavolikogu arengu- ja planeerimiskomisjoni koosseisu muutmine

Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 20 ja § 47 lg 1, Jõelähtme valla põhimääruse § 30 lg 1 p 20, § 45 lg 5 ja lg 7 ning lähtudes arengu- ja planeerimiskomisjoni esimehe Toomas Kummel'i ettepanekust, Jõelähtme Vallavolikogu

OTSUSTAB:

1. Muuta Jõelähtme Vallavolikogu arengu- ja planeerimiskomisjoni koosseisu ning

arvata komisjonist välja Ljudmilla Kaska.
2. Arengu- ja planeerimiskomisjoni koosseisu 1 (üks) koht jääb vakantseks.
3. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Art Kuum

Volikogu esimees

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Jõelähtme 30. oktoober 2007 nr 286

Vallavolikogu majandus- ja rahanduskomisjoni koosseisu muutmine

Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 20 ja § 47 lg 1, Jõelähtme valla põhimääruse § 30 lg 1 p 20, § 45 lg 5 ja lg 7 ning lähtudes majandus- ja rahanduskomisjoni esimehe Tarmo Paldermaa ettepanekust, Jõelähtme Vallavolikogu

OTSUSTAB:

1. Muuta Jõelähtme Vallavolikogu majandus- ja rahanduskomisjoni koosseisu ja kinnitada volikogu majandus- ja rahanduskomisjon 10 liikmelisena järgmises koosseisus:

1.1. Tarmo Paldermaa - esimees

1.2. Marje Mesi

1.3. Kaja Olek

1.4. Kai Rimmel

1.5. Ilmar Toom

1.6. Maido Pajo

1.7. Art Kuum

1.8. Valeri Tammeleht

1.9. Taimi Saarma

1.10. Kaupo Heinma.

2. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Art Kuum

Volikogu esimees

JÕELÄHTME VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Jõelähtme 30. oktoober 2007 nr 287

Vallavolikogu korralduskomisjoni koosseisu muutmine

Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 20 ja § 47 lg 1, Jõelähtme valla põhimääruse § 30 lg 1 p 20, § 45 lg 5 ja lg 7 ning lähtudes korralduskomisjoni esimehe Harri Reidma ettepanekust, Jõelähtme Vallavolikogu

OTSUSTAB:

1. Muuta Jõelähtme Vallavolikogu korralduskomisjoni koosseisu ning arvata komisjonist välja Ljudmilla Kaska.

2. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Art Kuum

Volikogu esimees

KÕIGI MÄÄRUSTE JA OTSUSTE JUURDE KUULUVATE LISADE JA SELETUSKIRJADEGA SAAB TUTVUDA JÕELÄHTME VALLAVALITSUSE KODULEHEKÜLJEL: www.joelahtme.ee VÕI PABERKANDJAL VALLA KANTSELEIS

Kasulikud numbrid

Päevakeskused:

Loo senioride klubi Pihlakobar 6080576
Kostivere Päevakeskus 6081539

Raamatukogud:

Loo Raamatukogu 6080760 E 10.00-19.00; T, K, N 10.00-18.00; R 10.00-15.00; L 10.00-14.00
Kostivere Raamatukogu 6081653 E, T, K, N, R 13.00-19.00
Kaberneeme Raamatukogu 6098443 E, T, N, R 10.00-17.00; L 10.00-14.00
Neeme Raamatukogu 6083775 E, T, N 11.00-19.00; K, R 9.30-16.30
Jõelähtme Raamatukogu 6033047 E, K 13.00-19.00; L 10.00-13.00;
N, L, P Jägala-Joa ja Koogi küla

Bussiinfo:

Tallinna Bussijaam 12550
Harjumaa liinid 6418218
Tranko Transport OÜ 6081636
Harjumaa Ühistranspordikeskus 6406780

Üldtelefonid:

Päästeteenistus (tuletõrje, kiirabi) 112
Politsei 110
Päästeinfo 1524
Konstaabel Kaupo Luur 53400125
MTÜ Jõelähtme
Korraldusühing patrull 53441001
Keskkonnainspeksioon (keskkonnareostused jne.) 1313
Traumapunkt (Mustamäe Haigla) 6171300 (info); 6171400 (erakorralise meditsiini üksus)
Traumapunkt (Keskaigla) 6207040 (erakorralise med. üksus)
Kallavere Haigla 6060878 (info)
Meditiiniline nõuanne (perearstid) 1220
Lastearsti tasuline nõuanne 1599
Tallinna Pensioniamet 16106
Eesti Haigekassa 6208430

Jõelähtme Vallavalitsus:

Sekretär 6054887
Sotsiaalosalakonna juhataja 6054860
Lastekaitse peaspetsialist 6054858
Sotsiaaltöö peaspetsialist 6054880
Korraldusühing vanemspetsialist 6054862;
(Loo korraldusühing K 13.00-16.30; 6080763)
Keskkonna vanemspetsialist 6054861
Jõelähtme surnuaiavaht 6081476; 55551313
Jõelähtme kirikuõpetaja Margus Kirja 6033087

Perearstid:

Loo Perearstikeskus

Dr. Lilit Ambartsumjan 60 80 527 E, T, K, R 9.00-13.00; N 14.00-18.00
Dr. Mare Seljamäe 60 80 660 E 9.00-13.00; T 11.00-15.00; K 15.00-19.00;
N 12.00-14.00, 10.00-12.00 (imikud); R 9.00-13.00; Kojukutsed telefonitsi
tööpäeviti 8.00-12.00

Dr. Marju Ruut 608 0831 E, K, R 8.00-13.00; T, N 13.00-18.00 (hambaarst)

Kostivere Perearstikeskus

Dr. Ester Sassi 608 1532 E 9.00-13.00; T, N, R 8.00-12.00; K 15.00-19.00

Apteegid:

Loo Pereapteek 6020020 E-R 9.00-19.00; L 10.00-15.00
Loo Apteek 6080407 E, T, R 9.00-16.00; K,N 9.00-18.00
Tõnismäe Apteek 6443650 (valveapteek)
Kallavere Apteek 6384452 E-R 8.00-19.00; L, P 10.00-17.00

Loo Vesi OÜ (vee- ja kanalisatsiooniprobleemid, keskkütteradiaatorid) 6080705

Loo Elamuhooldus 6080619

Loo Elekter 6107008

Eesti Energia 1343

Postkontorid:

Ihasalu postipunkt 6083710 T-L 9.00-12.00
Jõelähtme postipunkt 6033041 E-R 8.00-10.30; L 8.30-10.30
Jägala postipunkt 6085753 E-R 8.30-11.00; L 8.30-10.00
Kostivere postkontor 6081641 E-R 8.00-11.00; 12.00-14.00; L 9.00-11.00
Loo postkontor 6080539 E, T, K, R 7.30-15.00; N 7.30-13.00, 16.00-19.00;
L 7.30-13.00
Maardu postkontor 6004036 E-R 9.00-19.00; L 9.00-15.00
Raasiku postkontor 6082206 E, L 9.00-14.00; T, K, N 9.00-12.00, 13.00-16.00; R 9.00-12.00, 13.00-18.00

Vaata lisaks: www.joelahtme.ee

KULTUURIKALENDER 2008

Meie valla haridus- ja kultuuriasutuste ning mitmete seltside ja ühingute esindajad panid kokku Jõelähtme valla 2008. aasta kultuurikalendri. Määratleti meie valla sündmused, mida kanda Harjumaa kultuurikalendrisse.

24.02.2008 Eesti Vabariigi 90. aastapäeva tähistamine Jõelähtmes

Lasteüritused:

14.03.08 Emakeele päev alglasside õpilastele Neeme Algkoolis
22.03.08 Jõelähtme valla laste teatripäev Jõelähtme rahvamajas
Aprillis Jõelähtme valla laste lauluvõistlus "Jõelähtme laululaps 2008"
25.05.08 Koolilõputrall Lool

Jõelähtme valla haridus- ja kultuurielu sündmused:

30.05.2008 Vilistlaste kokkutulek Neemes
31.05.2008 Jõelähtme hariduse 320. aastapäeva tähistamine Kostivere Põhikoolis
Vilistlaste kokkutulek.

15.05.08 Jõelähtme Lastekaitse Seltsi 20. aastapäev
Aastal 2008 tähistab Jõelähtme Rahvamaja 85. tegevusaastat.
Septembris toimub vabaõhuetendus "Jõelähtme läbi aegade".

Rahvakalendri tähtpäevade tähistamine:

25.03.08 Maarjapäeval päikesetõusu tervitamine Neeme rannas
23.04.08 Jüriöö jooks Lool
30.04.08 Volbriöö tuled Jõelähtme jõel
20.06.08 Jaanituli Lool
23.06.08 Jaanituli Jõelähtmes, Võidupäeva tule jagamine külavanematele
15.08.08 Rukkimaarjapäeva pidamine
16.08. - 17.08.08 Kihelkonnapäevad Jõelähtmes Palverännak Jõelähtmest – Sahale, kontsert Jõelähtme kirikus ja rahvamajas, küladevahelised spordivõistlused

Suuremad ülevallalised kokkusaamised:

07.06.2008 Jõelähtme laulupäev Jägala - Joa lauluväljakul
15.06.08 Valla senioride päev Neemes
12.07.08 Kalurite päev Neemes
17.05.-18.05.08 Aianduse ja käsitöö laat Lool

Rõõmsate kohtumisteni!
Silja Trisberg

Terviserada on valmis!

Jõukohane liikumine ja spordiharustus annab inimesele tervise ja hea enesetunde.

Korrapärane tervisetreening arendab kehalisi võimeid, tugevdab tervist ja lükkab edasi vananemist. Inimene on osake loodusest ja ta on loodud liikuma

Üks terviseraja idee algatajaid oli tänaseks meie seast lahkunud Talleggi juht ja tervisespordiaktivist Ants Käsper. Unistused olid siis suuremad kui võimalused ning paarikilomeetrise raja ehitamine Pirita jõe äärde ei teostunud - tänaseks laiub seal juba arendustegevus.

Nüüd oli kõige sobivam rada rajada parki, mis jääb spordihoone ja Lagedile viiva tee vahele. Puukoorekattega rada, nagu meil ja Skandinaaviamaades levinud, sai mõnevõrra väiksem ja lühem (600m) kui me seda tavaliselt nägema harjunud oleme, aga on see-eest hea alterna-

tiiv maanteel tervisejooksu harrastajatele. Kavas on rada valgustada. Iga 25 meetri tagant tuleb elektripost, nii saab rada kasutada pimedal ajal õhtuti ja hommikuti. Talvisel ajal, kui lund jätkub, saab rada kasutada suusarajana

Puukoorekattega rada on ka oluliselt sõbralikum meie liigetele ja põlvedele kui asfalt.

Lõpetuseks paar nõuannet harjutajatele: tervisejooksu tuleks alustada rahuliku soojendusega, energilise käimise ja painutus- ning venitusharjutustega. Need aitavad vältida vigastusi ja muudavad treeningu meeldivaks tegevuseks. Tervisesportlane tõstab koormust harjutamiseks kuluva aja ja läbitava distantsi pikendamiseks. Peamiseks koormuse suuruse määrajaks ongi omaenda enesetunne. Regulaarne tervisetreening koos tervise eluviiside ja toitumisega tagavad harjutajatele hea tervise paljudeks aastateks.

Tere tulemast terviserajale!

Jüri Paavel

Head inimesed!

29. nov. 2007. a. – 23. veebr. 2008. a. toimub paljudes Eestimaa paikades Kindral Laidoneri Seltsi korraldamisel üritus "SEDA ME PEAME MÄLETAMA". Teema – Eesti Wabariik ja Vabadussõda.

Näidatakse 45 minutilist filmi, räägib sõjaajaloolane MATI ÕUN, rahvale väike viktoriin, Mati Õuna raamatute näitusmüük, võimalus osta raamat autori pühendusega.

25. nov. kell 14.00 on see üritus Jõelähtme Rahvamajas. Üritus on tasuta.

31.dets. kell 21.00 saadame taas ühiselt ära 2007. aasta. Täpsem reklaam tuleb detsembri algul, kuid on teada, et üks paljudest esinejatest on rahvusvahelise mainega tsirkuseartistide paar Alar ja Silvia Mändsalu. Pilet maksab 120 krooni. Ilutulestik, baar, suupisted jne.

Mõnusate kohtumisteni !

Maie Ramjalg

tel. 6033053 mob. 53978896

Suitsuandur peagi kohustuslik

29. juuli südaösel lahvatasid Tapal asuva elumaja teise korruse akendest leegid. Kolm minutit pärast väljakutse saamist tõid sündmuskohale jõudnud päästjad viilkatuse alla ehitatud toast välja noore naise surnukeha. Esimesel korrusel elanud inimesed õnnetuses vigastada ei saanud. Pea kohal möllavast kahjutulest said nad teada neid välja juhutama tulnud tuletõrjujatel.

Tulekahjud ei käi mööda kive ja kände

Päästeamet andmetel leiab valdav enamik tulesurmadest aset eluruumides puhkenud tulekahjude tagajärjel. Igal aastal hukub Eestis tuleõnnetustes keskmiselt 130 inimest. 2006. aastal oli hukunuid 164, kellest 80% kaotas elu oma kodus. Iga inimene saab ise oma kodu tuleohutumaks muuta. Üks sellistest lihtsatest abivahenditest on suitsuandur, mis tekkivast tulekahjust juba aegsasti teada annab.

Päästeameti korraldatud kampaania „Kodu tuleohutuks” raames viidi sel kevadel läbi uuring, eesmärgiga selgitada elanike teadlikkust tuleohutuse teemal. Uuring näitas, et eesti elanikud ei pea tulekahju puhkemist oma eluruumides eriti tõenäoliseks ja suitsuandur on pai-

galdatud umbes 16% vastanute kodus. Peredes, kus suitsuandur puudub, ei peeta seda lihtsalt vajalikuks. Suitsuanduri puudumist või selle mittevajalikkust põhjendavad argumentid olid erinevad, kuid sageli väideti, et eluruumis pole küttekollet ega suitsetajaid. Võib öelda, et 84% Eestimaa peredest puudub suitsuandur ning täpselt nii paljudes peredes on oht kaotada oma vara ja mis veelgi hullem – elu.

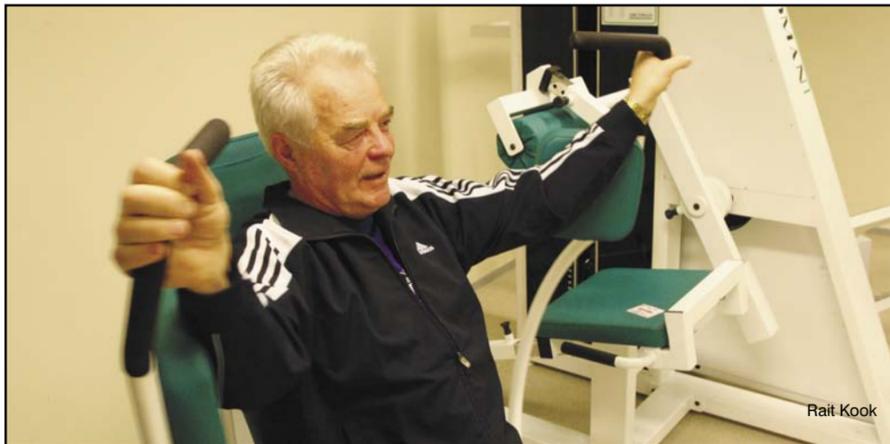
Omaavalitsustega läbi viidud tuleohutuskampaania

Tallinnas ja Harjumaal külastati projekti „Kodu tuleohutuks” raames ligi 800 majapidamist. Omaavalitsuste kaasabil soetati ja paigaldati vähemkindlustatud peredele 1700 suitsuandurit. Jõelähtme vallas paigaldati vähemkindlustatud pe-

rede kodudesse 500 suitsuandurit. Vallavanem Ardo Lassi sõnul pani omaavalitsus projektile õla alla, kuna tulesurmade arv võrreldes Euroopa Liiduga on Eestis väga suur ning projektis osalemisega loodab vald anda oma panuse olukorra parandamiseks. Tulevikus tahab vald taolistes projektides veel osaleda. Küsimusele, kuidas vallavanem ise oma kodu on tuleohutumaks muutnud, vastas H. Lass, et nii kodus kui suvilas on olemas kaks tulekustutit.

Suitsuandur muutub muutub kohustuslikuks

Alates 1. juulist 2009 muutub suitsuandur Eestis kohustuslikuks. Siiski ei tasu oodata, millal kell kukub – hooli oma lähedaste elust ja muuda oma kodu turvalisemaks juba täna!

Vello Varik jõusaali avamisel.

Jõusaal on avatud: esmaspäevast reedeni kell 16.00-21.00 ja laupäeval-pühapäeval kell 12.00-18.00.

KUI SA OLED LANGENUD

HOOLETUSE, HALVA KOHTLEMISE,

FÜÜSILISE, VAIMSE VÕI SEKSUAALSE

VÄGIVALLA OHVRIKS,

ON SUL ABI SAAMISEKS VÕIMALUS

PÖÖRDUDA OHVRIABITÖÖTAJA POOLE:

Vastuvõtuajad on esmaspäev, kolmapäev ja reede

09:00-12:00 ning 13:00-16:00

Kontakt:

Oksana Sviridenko

Sotsiaalkindlustusameti

Harju ohvriabikeskuse peaspetsialist

Telefon: 600 6204;

E-mail: oksana.sviridenko@ensib.ee

Tantsud tähtedel

Loo Keskkooli aulas neljapäeviti kell

19.00 - SELTSKONNATANTSU KURSUS KÕIGILE

Treener: Helve Kruusement
INFO TEL. 53 902 929
KOHTUMISENI!

Põhja Politseiprefektuur teatab:

10.10.2007. a. avastas omanik, et tema maaüksusel Ülgase külas on varastatud 3 ca 200-300 aastast tamme. Alles on ainult kändud.

Ajavahemikul 18.10. - 19.10.2007. a. on Haapse külas aiandusühistus Kabris varastatud suvilast olmeelektronikat.

Ajavahemikul 13.10-16.10.2007. a. on Uuskülas ehitusjärgus tehasehoonest varastatud 4000 meetrit elektritoite kaablit. Kahju 30 000 krooni.

22.10.2007. a. on Haapse külas lõhutatud elamu välisüks ning varastatud teler. Kahju 44 000 krooni.

Ööl vastu 26.10.2007. a. on Iru külas varastatud garaazhist erinevaid tööriistu. Kahju 12 780 krooni.

Ööl vastu 26.10.2007. a. on Loo alevikus Kuu-siku teel maja ette pargitud sõiduautolt varastatud neli rehvi. Varaline kahju 12 000 krooni.

01.10.2007. a. toimetati Vana-Narva maanteelt Iru külast Ida-Harju Politseiosakonda kainenema meesterahvas.

19.10. 2007. a. toimetati Jõelähtme vallast Tallinn-Narva maantee 23. kilomeetrilt Ida-Harju Politseiosakonda kainenema purjus naisterahvas.

25. - 26. 10. 2007. a. varastati Jõelähtme vallas Ämma teel garaazhist tööriistu. Kahju on 12 780 krooni.

Valla eakad sünnipäevalapsed novembris 2007

14.11	99	ERIKA VAIGRO	Aruaru küla
19.11	90	GUSTAV JASK	Kabermeeme küla
08.11	89	HELMİ SAKSUS	Loo alevik
09.11	88	ELLE TEMPER	Loo alevik
12.11	87	ALIDE REMMEL	Ruu küla
02.11	86	ANASTASIA DAVÓDOVA	Kostiranna küla
06.11	86	OLGA SOBOLEVA	Loo alevik
21.11	86	LEIDA KRUTMANN	Kostivere alevik
21.11	85	HELLA SEPP	Kostiranna küla
14.11	84	JOHAN TOMSON	Loo alevik
30.11	83	HILJAR KAHU	Iru küla
06.11	83	KSENIA VAHER	Ihasalu küla
26.11	83	LAINЕ NERO	Iru küla
11.11	82	ERIK VILI	Vandjala küla
08.11	82	ANASTASIA NIKOLAJEVA	Loo alevik
25.11	82	KATARINA HERTMANN	Jõelähtme küla
02.11	81	ELLEN RATASEPP	Loo alevik
17.11	81	IRENE RANDJÕE	Jägala-Joa küla
04.11	80	ALIDE PIHU	Manniva küla
10.11	80	HILMA JUNUS	Sambu küla
04.11	75	MILLE HAAB	Saha küla
14.11	75	SENNI VILBASTE	Kabermeeme küla
16.11	75	HILJA KOEMETS	Kolia küla
19.11	75	MARIA BEKRINA	Jägala küla
07.11	70	VALVE RAUAM	Rebala küla
07.11	70	ERNA ENGMAN	Iru küla
19.11	70	ASTA HEIN	Neeme küla

Oktoobris 2007.a. surnud valla elanikud

Adele Ratasepp	08.11.1913 – 02.10.2007
Malle Neerer	12.12.1946 – 13.10.2007
Heinrich Rummo	22.05.1919 – 19.10.2007
Tiiu Jalakas	14.08.1942 – 21.10.2007

15. novembril on külade rahataotluste tähtaeg!

Jõelähtme vallavalitsus toetab külaelu programmi raames tagastamatu abi korras kaks korda aastas erinevaid tegevusi külaelades. Taotlusi rahaliste toetuste saamiseks võivad esitada avalikes huvides tegutsevad mittetulundusühingud ja seltsingud, kes esindavad küla, kus on vastavalt Jõelähtme valla külavanema statuudile valitud külavanem. Avalikes huvides tegutsevateks ühendusteks ei loeta korteri-, aiandus- ja garaazhiühistuid. Toetuse suurus küla kohta on kuni 8000 krooni ja selle kasutamise tähtaeg on kuni 9 kuud.

Toetatavate tegevuste loetellu kuuluvad: kogukonnaliikmete koolitamine, küla arengukava ja kodu-uurimuslike materjalide koostamine ja trükkimine, ajaloolist või kultuurilist tähtsust omavate sündmuste ja paikade ning nendega seotud tähtpäevade tähistamine, teiste projektide omafinantseeringud, kohalikul kultuuri- ja ajalooarendil põhinevate traditsiooniliste ürituste algatamine ja korraldamine, heakorradööd, avalikuks kasutuseks mõeldud objektide rajamine ja korrastamine, küla ühiskasutatavate objektidega seonduvad uuringud ja projekteerimistööd, ühistevõtteks vajalike vahendite muretsemine.

Taotluste esitamise, menetlemise ja hindamise kord ning taotluse vorm on kättesaadavad aadressil: www.joelahtme.ee/kulaliikumine

Merike Metstak
merike@joelahtme.ee

Väljaandja:

Jõelähtme Vallavolikogu ja Vallavalitsus

52 788 70 ja 6054866;

ajaleht@joelahtme.ee

AITAN MÜÜA KINNISVARA

Argo Arbeiter
50 72 139

Kaili Tamm
56 268 258

66 84 700 1partner@1partner.ee www.1partner.ee

1Partner

KINNISVARA

oma Ehitaja

Kodu, kus oled tõeliselt vaba!

Info: 50 80 636
www.oma.ee/arukula

Kaabel ei ulatu? Kõu aeglane? WiFi ebastabiilne?
Vali WiMAX-internet!

Parim klienditeenindus,
kvaliteetseim ühendus.

Liitumine **0 kr**, kuutasu aasta lõpuni **0 kr**

Info ja tellimine: 681 2031 | info@infinity.ee | www.infinity.ee
Arvuti rikis? Küsi infot ka arvutihoolduse kohta!

RIME
KINNISVARA

Müüa kinnistu Koljunuki
poosaarel

Müüa looduslikult kaunis mereäärne kõrghaljastusega moodustatud kinnistu. Kinnistu asub Ülgase külas Koljunuki poosaarel Ihasalu lahe ääres. Vahelduva reljeefiga elamumaa on kaunis koht kodu rajamiseks. Detailplaneering on kehtestatud, krundile on lubatud ehitada kaks hoonet, eramu ja abihoone. Ehitusalune pind 270 m². Vahetusse lähedusse jääb taastatav Koljunuki sadam.

Hind: **Meelis Päeren 56 52 277**
3 200 000 kr **www.rime.ee ID: 2117**

Müüa elamumaa kinnistud
Kurgla külas Raasiku vallas

Kinnistud asuvad Arukülalt 1,5 km kaugusel Raasiku vallas Sepa elamurajoonis. Pakkumisel kinnistud suurusega 1774 m²- 2718 m², kokku 7 kinnistut. Kinnistud on kõrghaljastusega, hooldusraie tehtud. Kommunikatsioonid rajatud. Kinnistu hinnale lisandub tasu kommunikatsioonide eest, mis on ca 120 000 kr (vesi, killustikkatte tee, elekter 3x 16 A). Tule ja hakka ehitama!

Hind: **Tuuli Edur 5565 5666**
310 kr/m² **www.rime.ee ID: 2054**

Kostivere Postipank sai elektroonilise sisu

Peaaegu igas Eestimaa suuremas või väiksemas paigas on meil kõigil võimalus minna igamehe pank – Postipanka. Nagu nimigi ütleb, on Postipanga puhul tegemist nii postkontori kui ka pangaga, kusjuures teenuste valik on peaaegu sama lai kui päris pangas.

Postiasutusi on Eestis üle 500, sama palju on ka Postipanku. Neist 133 on elektroonilised, teised esialgu mitte. Erinevus on selles, et elektroonilises Postipangas saab tehinguid teha kõikide pankade pangakaartidega, teistes kaarditehinguid teha ei saa (väliselt tunneb elektroonilise Postipanga ära Postipanga valguskasti järgi).

Alates 2. oktoobrist töötab ka Kostiveres elektrooniline Postipank. Seega kõik, kellel on vaja arveid maksta, raha välja võtta või pangalepinguid sõlmida, saavad oma aega ja sõiduraha kokku hoida ega pea minema mõnda Tallinna pangakontorisse. Reaalajas saab pangateenuseid kasutada siinsamas, Kostivere Postkontoris.

Eesti Posti ja SEB Eesti Ühispaniga koostöös sündinud Postipanga eesmärk ongi pakkuda igale inimesele pangateenuseid just temale kõige lähemal asuvas postkontoris. Seda on üheskoos edukalt tehtud juba kümme aastat.

Igaüks, sõltumata kodupangast, saab Postipanka kasutada oma igapäevaste finantstehingute tegemiseks. Ja kui rahaasju ajada pole, saab Postipanga klienditeenindajaga lihtsalt juttu ajada, õiget teeotsa küsida, ajalehte osta või niisama kaeda, mis asi see Postipank on. Tavaliselt asuvad postkontorid suuremates või väiksemates keskustes.

Elektroonilises Postipangas saavad sularahatehinguid ja sularahata arveldusi teha kõikide pankade kliendid. Siiski tasub avada Postipangas SEB Eesti Ühispaniga arvelduskonto ja võtta deebetkaart, sest SEB Eesti Ühispaniga klientidele on sularaha väljavõtmine ja oma kontole sissemaks tasuta. SEB Eesti Ühispaniga arvelduskonto omanikud saavad Postipangas tasuta sõlmida ka Internetipanga, otse- ja püsikorralduse ning telefonipanga lepinguid.

Arvelduskonto avamine koos deebetkaardiga on Postipangas tasuta. Soovi korral on võimalik vormistada Postipan-

ga kaart, mille saab kohe kätte. Postipanga kaart on tavaline deebetkaart, millel on küll mõningal määral vähem funktsioone (kaupluses ei saa ostude eest maksta), kuid see-eest puudub kaardil kuuhooldustasu.

Postipanga teenuseid ei saa kasutada ajal, mil postkontor on suletud. Seega on vajalik teada postkontori lahtioleku aega. Kostivere postkontor pakub Postipanga teenuseid esmaspäeviti kella 8.00-12.00, teisipäeviti, kolmapäeviti ja reedeti kella 8.00-14.00 (11.00-12.00 lõuna) ning neljapäeviti kella 8.00-18.00 (lõuna 11.00 -12.00).

Elu areneb, koos sellega ka Postipank. Juba tänavuse aasta lõpuks lisandub palju olulisi säästu- ja laenu tooteid, mida igaüks saab lihtsalt, mugavalt ja kiiresti oma kodukandis kasutada.

Veel saab Postipanga teenuste kohta lugeda SEB Eesti Ühispaniga ja Eesti Posti kodulehekülgedelt: www.seb.ee ja www.post.ee

Meeldivate kohtumisteni Kostivere Postipangas!

Uuendatud on ka Postipanga logo, millele on lisaks nime-tusele kantud Eesti Posti ja SEB Eesti Ühispaniga sümbolika. Postipanga logo kandvate valguskastide paigaldamist alustatakse elektroonilistele Postipankadele lähiajal.

Müüa kinnistu Jõelähtme
vallas Liivamäe külas

Müüa maatulundusmaad suurusega 61 700 m². Kinnistul asuvad osaliselt muistsed põllud, millel plaanitavad ehitus- ja mullatööd võivad toimuda ainult Muinsuskaitseameti kooskõlastusel. Kinnistuni viib pinnaskattega tee. Kommunikatsioonid puuduvad. Loo alevik jääb 1 km kaugusele. Katastritunnus: 24504:003:0700.

Uus hind: **Tuuli Edur 5565 5666**
3 450 000 kr **www.rime.ee ID: 1800**

Rime Kinnisvara ostab
metsa- ja põllumaad

Täpsem info: Arvi Aigro,
maa investeringute projektijuht,
52 27 746, 683 7777, arvi.aigro@rime.ee

Soovid müüa
maad või
maja?

Avalda tasuta kuulutus
meie reklaampinnal!
Helista 56 52 277 või 683
7777 Meelis Päeren

